

ความรู้อของประชาชนในภารกิจพัฒนาของหอสมุดร้การพัฒนาคณะกรบริหาร
ส่วนตำบลเชียงตอย ตำบลคอกขยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

จินตนา รัตน์ไขติกุล

๘๕๓ ๑ ๕
สารนิพนธ์ฉบับแรกงานหนึ่งของภาครศึกษาตงมหาลัยสุตรศาสนาตรวมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร้การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๑

ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

จินตนา รัตนโชติกุล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

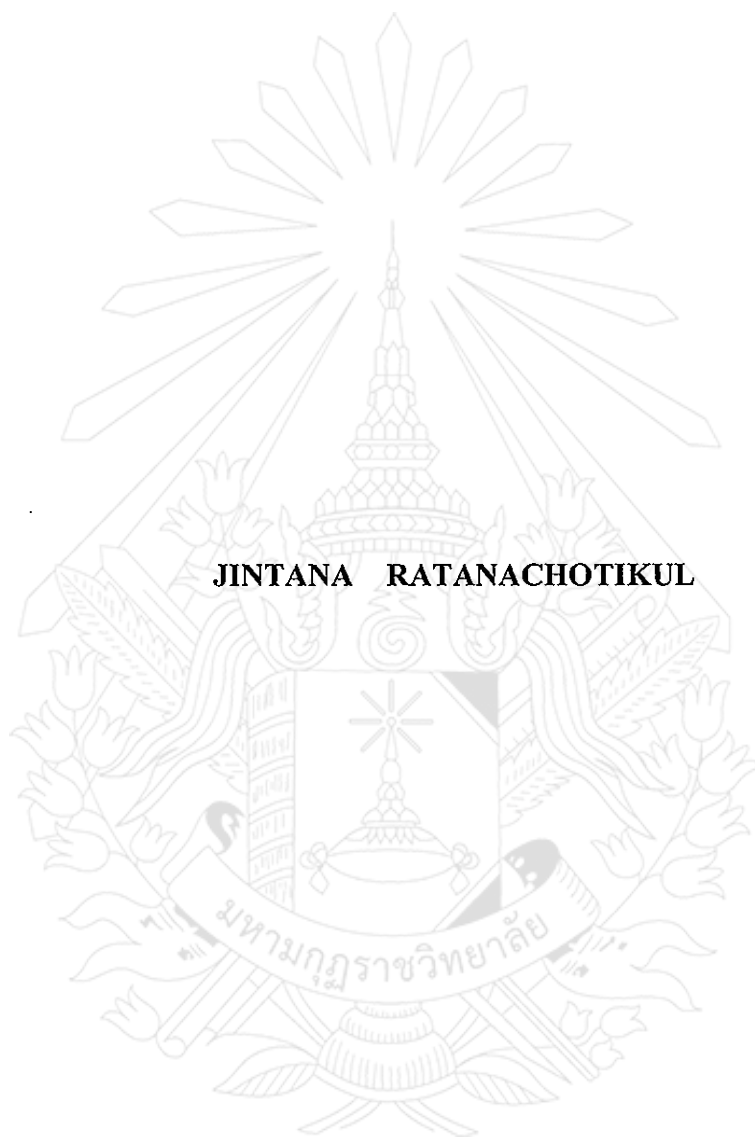
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๑

B 14775

**THE PUBLIC KNOWLEDGE IN THE STRATEGIC PLAN MAKING OF
DEVELOPMENT IN TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATION,
DOI - SAKET DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE**

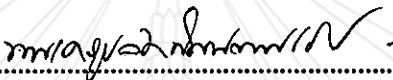

JINTANA RATANACHOTIKUL

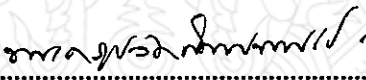
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2551 (2008)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : นางจินตนา รัตนโชติกุล
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

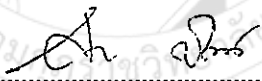
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

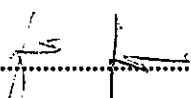
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ผศ. ภูทงศ์ ภูณฑลบุตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Public Knowledge in the Strategic plan Making of Development
In tambon Administration Organization, Doi-Saket District, Chiang mai
Province

Student's Name : Mrs. Jintana Ratanachotikul

Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai

Co-Advisor : Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Suivit Rungvisai
..... Advisor
(Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai)

Akrachai Chaisawaeng
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Putchong Kunthonbut
..... Member
(Asst. Prof. Putchong Kunthonbut)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแกด จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: นางจินตนา รัตนโชติกุล
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสวง
ปีการศึกษา	: 2551 (2008)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแกด จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย จำแนกตามตัวแปรอิสระ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและทิศทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ประชากร 240 คน เก็บข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตอบว่า ไม่เคย มากกว่า เคย แสดงว่าประชากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประชาชนมีความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ ประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ตอบว่า รู้ ทั้ง 6 ข้อ ได้แก่ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล แสดงว่า ประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพแตกต่างกันมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ประชาชนได้มีปัญหา คือ ไฟฟ้ามีไม่ทั่วถึง ไม่มีเงินงบประมาณมาสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมครัวเรือน

นอกจากนี้ประชาชนได้เสนอแนวทางแก้ไขว่า ควรจะทำท่อระบายน้ำให้มากขึ้น ให้แก้ปัญหาขยะตามข้างถนน ปรับปรุงให้มีไฟฟ้ากึ่งมากขึ้น ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ ส่งเสริมทำตลาดในหมู่บ้าน และควรช่วยหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

Thematic Title : **The Public Knowledge in the Strategic Plan Making of Development in Sub-district Administrative Organization, Doi Saket District, Chiang Mai Province**

Student's Name : **Mrs. Jintana Ratanachotikul**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng**

Academic Year : **B.E. 2550 (2007)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were 1) to study the public knowledge in the strategic plan making of development in Sub-district Administrative Organization, Doi Saket District, Chiang Mai Province, 2) to compare the public knowledge in the strategic plan making of development in Choeng Doi Sub-district Administrative Organization classified according to independent variables, and 3) to study suggestions regarding the problem and direction in the strategic plan making of development in Choeng Doi Sub-district Administrative Organization. It was a quantitative research involving 240 sampling units, and the collected data was analyzed by means of statistics focusing on frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test.

The research results were found as follows:

When asking about the receiving of information/publicity on the strategic plan making, the sampling subjects said, "Yes, they receive; received a little; and never received", which indicated that the people had no knowledge about information/publicity on the strategic plan making. When asking about knowledge on the basic structure in the strategic plan making, the respondents said, "They knew all of them, which indicated that the people had knowledge about basic structure in the strategic plan making. When asking about basic knowledge on economic strategic plan making, they said, "They knew all the six items: trade, investment, tourism, industry, agriculture, and handicrafts inclusive of 'One Product One Tambon'", which indicated that the people had basic knowledge in the economic strategic plan making. Regarding hypothesis test, it was found that the people who had a difference age and occupation, they had different knowledge on the economic strategic plan making with statistical significance at 0.05, which was consistent with the research hypothesis while the people who had the same sex, education, income and marital status had no difference.

The sampling subjects suggested that more drainages should be installed; the problem of garbage alongside the street should be tackled down; more street electrification should be provided; organic farming should be supported in order to produce chemical-free vegetables; village market should be promoted; and the source of low-interest loans for villagers should be sought.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย อาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งให้ความกรุณา ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจทานแก้ไขจนสารนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบนมัสการ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ร่วมเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำ ในการแก้ไขสารนิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบนมัสการพระครูปลัดจิตติชัย จิตติขโย และขอขอบพระคุณผศ. เขียน วันทนียตระกูล และนายสมบุญ ทาปิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิในการช่วยตรวจสอบ แก้ไข และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชา ที่กรุณาช่วยพิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับ เนื้อหาและรูปแบบของแบบสอบถาม รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการเขียนรายงาน ผลการวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าข้อมูล จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ท้ายสุดนี้ ผลประโยชน์อันพึงมีใดๆ ขอมอบให้คุณพ่อ-คุณแม่ และครอบครัว การทำสาร นิพนธ์ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องจะศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง เช่นเดียวกันนี้ต่อไป

จินตนา รัตนโชติกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความหมายของการทำแผนยุทธศาสตร์	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น	11
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้	13
2.4 ทฤษฎีการกระจายอำนาจ	15
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา	17
2.6 รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	22
2.7 การวางแผนและการทำแผน	26
2.8 แนวปฏิบัติการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย	30
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
2.10 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	36

	๗
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย 38
3.1	ประชากร 38
3.2	เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง 39
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 39
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย 39
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล 40
3.6	การวัดค่าตัวแปร 41
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล 42
3.8	สถิติที่ใช้ในการวิจัย 42
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 43
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 43
4.2	ปัจจัยสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วน ตำบลเชิงคอย 47
4.3	ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และความรู้ด้านเศรษฐกิจ 49
4.4	การทดสอบสมมติฐาน 58
4.5	ปัญหาและข้อเสนอแนะ 66
บทที่ 5	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 71
5.1	สรุปผลการวิจัย 71
5.2	อภิปรายผล 76
5.3	ข้อเสนอแนะ 80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ 85

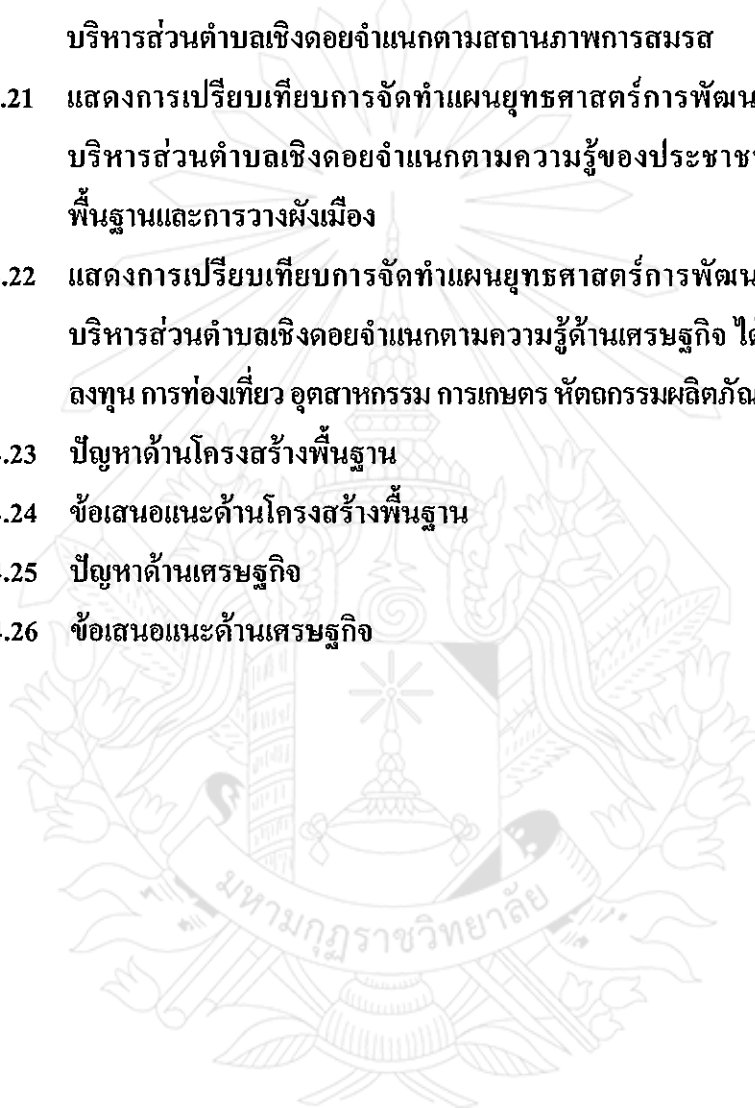
	๗
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	87
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	91
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	93
ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	43
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	44
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา	44
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	45
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้	45
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	46
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	47
ตารางที่ 4.8 แสดงระดับความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	49
ตารางที่ 4.9 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุน	51
ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	52
ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการอุตสาหกรรม	53
ตารางที่ 4.12 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเกษตร	54
ตารางที่ 4.13 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการหัตถกรรม	55
ตารางที่ 4.14 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล	56
ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยจำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยจำแนกตามอายุ	59
ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยจำแนกตามการศึกษา	60

ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอยจำแนกตามอาชีพ	61
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอยจำแนกตามรายได้	62
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอยจำแนกตามสถานภาพการสมรส	63
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอยจำแนกตามความรู้ของประชาชนในด้านสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง	64
ตารางที่ 4.22	แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอยจำแนกตามความรู้ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรมผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล	65
ตารางที่ 4.23	ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	66
ตารางที่ 4.24	ข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างพื้นฐาน	68
ตารางที่ 4.25	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	69
ตารางที่ 4.26	ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ	70

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹ พุทธศักราช 2542 มาตรา 5 มาตรา 16 และมาตรา 17 พระราชบัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ² มีอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินงานตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายความว่าความเป็นอิสระในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้และยังต้องอยู่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบ โดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วย

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ตามมาตรา 30(4) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2549 จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว โดยการใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

¹กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542, มาตรา 5 มาตรา, 16 สิงหาคม 2542. (อัครสำเนา).

²วงศกร ภู่อทอง และ อลงกต ศรีเสน, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, 2545), หน้า 5.

ในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผนงาน โครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบ โดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และ รัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดใน ระดับจังหวัดตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคมจะมี ส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้อง ตระหนักถึงขั้นตอนและกำหนดเวลาการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาทั้งระดับ จังหวัดและระดับอำเภอด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและเกิดปัญหาด้าน โครงสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง และด้านเศรษฐกิจท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนา จังหวัดและอำเภอทั้งในด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม เกษตรกรรม หัตถกรรมและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประชาชนในท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมในการเลือก ผู้บริหารและผู้นำที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชน นั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองของ ท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้โอกาสเข้ามา มี บทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอีกประการหนึ่ง การมีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วย ตนเองรวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้ องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการ บริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ สังกัดกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมี

³สรุปรายงานการบริหารงาน, องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย, 2548, (อัดสำเนา).

ภูมิฐานะอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ 2 ขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย จึงมีความสนใจที่จะเข้าไปศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตลอดจนรับทราบถึงปัญหา อุปสรรค สำหรับเป็นข้อมูลศึกษาและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สมบูรณ์ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาถึงความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรอิสระ

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้งจังหวัดเชียงใหม่

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.3.6 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะแก้ง จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ หมู่ 2 ตำบลเชิงดอย ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย จำนวนทั้งสิ้น 646 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

- 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ เช่น การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล
- 3) ตัวแปรสนับสนุน ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย หมู่ 2 ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบระดับความรู้ของประชาชนมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบล

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบระหว่าง เพศ กับการรับรู้ ว่า เพศชาย หรือ เพศหญิงมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบล

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการบริการส่วนตำบล

1.5.4 สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการศึกษาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และช่วยทำให้เข้าใจในการศึกษาเรื่องนี้ได้ง่ายยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดคำจำกัดความที่ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน หมายถึง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การรับรู้ข่าวสาร หมายถึง ด้านรับรู้การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

โครงสร้างและการวางผังเมือง หมายถึง โครงสร้างและที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ความรู้ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจของตำบลเชิงคอก ได้แก่ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

การค้าการลงทุน หมายถึง การค้าการลงทุนภายในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

อุตสาหกรรม หมายถึง อุตสาหกรรมในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การเกษตร หมายถึง การเกษตรในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

หัตถกรรม หมายถึง หัตถกรรมในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หมายถึง ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลในตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ความรู้ของประชาชน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการบริหารส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ในด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของแผนชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลในการวิจัย หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

การกระจายอำนาจ หมายถึง การกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้มีการจัดองค์การกันขึ้นโดยความเห็นชอบของส่วนรวม ซึ่งผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น

ประชามหมุ่มบ้าน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ที่ได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และเป็นผู้ที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

อายุ หมายถึง ประชากรที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เพศ หมายถึง ประชากรที่เป็นเพศชายและหญิง ในตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานะด้านครอบครัวของประชากรที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง ในตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง การมีรายได้ประจำต่อเดือนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับความรู้ของผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง ในตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมของมนุษย์แต่ละคน และกิจกรรมของสังคมโดยรวมของมนุษย์ที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการ การแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินค้าและบริการและการบริโภคสินค้าและบริการ หรือสรุปร้อย ๆ คือ กิจกรรมที่เลี้ยงชีวิตของมนุษย์ตามที่มนุษย์ต้องการเลี้ยงให้ชีวิตดีขึ้น หรือเลวลงก็ตาม

โครงสร้างด้านพื้นฐานและการวางผังเมือง หมายถึง กิจกรรมงานเกี่ยวกับ

1. การคมนาคม และการขนส่ง เช่น การคมนาคมทางบก อาทิเช่น การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน และสะพาน การคมนาคมทางน้ำ อาทิเช่น การบำรุงรักษาทางน้ำ
2. สาธารณูปโภค ได้แก่ การดูแลแหล่งน้ำ ระบบประปา ซ่อมแซมบำรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ
3. สาธารณูปการ ได้แก่ การจัดให้มีตลาด การดูแลผังเมืองรวม การวางและปรับปรุงผังเมืองรวม การควบคุมอาคาร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการปกครองส่วนตำบลเชิงคอก อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่มาเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดพอสรุปได้ ดังนี้

- 2.1 ความหมายของการทำแผนยุทธศาสตร์
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
- 2.4 ทฤษฎีการกระจายอำนาจ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
- 2.6 รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.7 การวางแผนและการทำแผน
- 2.8 แนวปฏิบัติการพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.10 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความหมายของการทำแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์หมายถึง การกำหนดแผนงานต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า โดยการกำหนดเป็นขั้นตอนว่าช่วงเวลาใด จะทำงานอะไร หรือใคร จะทำอะไรบ้าง ทำเมื่อไร ทำที่ไหนและทำอย่างไร เป็นต้น ซึ่งเหมือนกับการวางแผนในการรบศึกสงคราม ส่วนการทำแผนยุทธศาสตร์หมายถึง การที่ผู้บริหารงานประชุมร่วมกันวางแผนการว่า จะกำหนดแผนงานว่า ในแต่ละเดือน ในแต่ละไตรมาส จะทำอะไรบ้าง โดยกำหนดเป็นแผนงานและเตรียมงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงานนั้น ๆ

ประเทศไทยมีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศหลายแผนจึงขอกกล่าวถึงแผนบางแผนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ เช่น

2.1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากขึ้น จะส่งผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคตเป็นอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมและรู้จักนำศักยภาพที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้ การประเมินสถานะของประเทศในเวทีโลกและการประเมินสถานภาพทุนของประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้สะท้อนให้เห็น โอกาสและข้อจำกัด รวมทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของประเทศ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ภายใต้สภาวะแวดล้อมดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมต่อไป¹

การใช้โอกาสและถึงภาวะคุกคามจากกระแส โลกาภิวัตน์ที่ต้องเน้นการพัฒนาบนฐานความรู้และสร้างนวัตกรรม และการค้าเสรี รวมทั้งการที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้อย่างกว้างขวางด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทย ซึ่งปัจจุบันคุณภาพการศึกษายังก้าวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันจะช่วยเสริมโอกาสการสร้างสรรค่นวัตกรรม การผลิตสินค้าและบริการบนความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นจุดแข็งที่สังคมไทยมีกระจายอยู่ทุกพื้นที่ เพื่อสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการที่มีความโดดเด่นจากประเทศคู่แข่ง และสร้างรายได้ให้สินค้าและบริการของประเทศได้

ขณะเดียวกันยังสามารถใช้ศักยภาพจากฐานทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย ควบคู่กับเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งที่มีอยู่ในหลายพื้นที่ ภายใต้กระแสการอนุรักษ์และนิยมธรรมชาติ มาสร้างโอกาสการผลิตสินค้าและบริการเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ ซึ่งจะเป็นสินทรัพย์ทางปัญญาที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ โดยมีความหลากหลายทางชีวภาพเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ และการพัฒนาบนความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยคนและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเกื้อกูล

นอกจากนี้ สามารถใช้จุดแข็งจากระบบเศรษฐกิจไทยที่มีฐานการพัฒนาที่หลากหลายทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ มีบรรยากาศการลงทุนและการแข่งขันที่ดี ร่วมกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้าและบริการเป็นไปอย่างเสรี มากำหนดแนวทางปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ที่เน้นการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาจากภายนอก มีภูมิคุ้มกัน

¹ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 3 และยุทธศาสตร์ที่ 4 พ.ศ. 2545-2549, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, 2545), หน้า 40.

ในตัวที่ดี มีคุณภาพ แข่งขันได้ และกระจายการพัฒนาอย่างเป็นธรรม อีกทั้งยังใช้โอกาสจากกระแสผลิตภัณฑ์หลักธรรมาภิบาลและประชาธิปไตยในสังคมโลก ร่วมกับการใช้โอกาสที่ประชาชนตื่นตัวมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ และมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐให้นำมาเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ความยั่งยืน

ดังนั้น ในการเตรียมพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ประเทศไทยจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศอย่างเหมาะสม โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ภายใต้การพัฒนาที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” อยู่บนพื้นฐานของ “คุณภาพเชิงพลวัต” ที่เชื่อมโยงทุกมิติอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง ขณะเดียวกันยอมรับความแตกต่างระหว่างระบบเศรษฐกิจและสังคมในชนบทกับในเมือง โดยมุ่งสร้างคุณภาพการพัฒนาระหว่าง “ความเข้มแข็งในการพึ่งตนเองของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในชนบทที่เป็นฐานรากของสังคม และความสมดุลในประโยชน์ของการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม” กับ “ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจในเมือง และการสร้างเครือข่ายพันธมิตรการพัฒนาในเวทีโลก” โดยใช้ความรู้ คุณธรรมและความเพียรในกระบวนการพัฒนาที่อยู่บนหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทันควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน

2.1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มวัยตลอดชีวิต และสามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยเน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร และการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม

2.1.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็งด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ ในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนที่เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียง ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งสร้างระบบบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล และการสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

2.2.1 ความหมายของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น² จะใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ซึ่งแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของแผนชุมชน

การดำเนินการตามพันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ³ จำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาให้เข้าไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ภายใต้ทรัพยากรภาครัฐที่มีอยู่จำกัด ซึ่งต้องฟื้นฟูเศรษฐกิจให้แข็งแกร่งมั่นคงและปรับฐานเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับรากหญ้าถึงระดับมหภาคให้สามารถขยายตัวต่อเนื่องไปในอนาคตได้อย่าง

² ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น, “นโยบายและแผนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”, สิงหาคม 2548, หน้า 1, (อัคราเสนา).

³ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549, อ่างแก้ว, หน้า 48.

มีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) แนวทางเร่งด่วนเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
- 2) แนวทางการแก้ปัญหาความยากจน
- 3) แนวทางการวางรากฐานการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

การพัฒนาตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นจำเป็นต้องผลักดันให้เกิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายในการปฏิรูปสังคมไทยให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีทำงานใหม่ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างองค์ความรู้และสร้างสถานะผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการสร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายในสังคมไทยตระหนักในความสำคัญของแผนพัฒนาฯ และมีส่วนร่วมในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากการประเมินสถานะคนและสังคมไทยประกอบกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาในอนาคต แนวทางการพัฒนาที่กล่าวมานั้นจะหลีกเลี่ยงการพัฒนาคนไม่ได้เลย ฉะนั้นจึงดูแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ว่า จะมีแนวทางพัฒนาคนอย่างไร

2.2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จึงมุ่งพัฒนาคคนและสังคมไทยครอบคลุม 3 เรื่องหลัก คือ การพัฒนาคคนไทยให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต ตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ เน้นการพัฒนาาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมบนฐานของความมีเหตุมีผล ดำรงชีวิตอย่างมั่นคงทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย นำอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม

เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองและความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

การศึกษาถึงความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การทำแผนพัฒนานี้ มีความสำคัญกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าประชาชนขาดความรู้ในระบอบการปกครองแล้ว การพัฒนาต่าง ๆ จะไม่สมบูรณ์ ฉะนั้น ความรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญกับทุกฝ่าย แต่ความรู้นั้นมีนักศึกษาหลายฝ่ายให้คำนิยามและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ไว้แตกต่างกัน ซึ่งนำมาประกอบในการศึกษาเรื่องนี้เพียงสังเขป เช่น

ความรู้ หมายถึง การรับรู้ เป็นสมมุติฐานการรับรู้ คือ คนมีกระบวนการคิดจากอนุสติซึ่งคิดได้อย่างมีเหตุผล สามารถรับรู้ผลของพฤติกรรมและจะพยายามทำให้เกิดผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผลของเศรษฐศาสตร์

การรับรู้ มองว่า แรงจูงใจในการทำงานเป็นตัวแปรที่จะสามารถทำนายผลตอบแทนการทำงาน ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดการตัดสินใจ และพยายามจัดระเบียบให้กับข้อจำกัดในการประมวลผลข้อมูลข่าวสารของมนุษย์

ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ การเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้⁴

2.3.1 ทฤษฎีความเข้าใจ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีความรู้ที่เน้นการเรียนรู้โดยส่วนรวมมากกว่าที่จะเน้นส่วนย่อย มีนักคิดหลายกลุ่มคนที่ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ ในงานวิจัยเรื่องนี้จะใช้ทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความหมายของการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด ซึ่งพฤติกรรมของการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างจะถาวรและเป็นมาจากการฝึกหัดเท่านั้น

การฝึกหัด (เหตุ) → การเรียนรู้ → พฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร (ผล)

⁴อารี พันธุ์ฉนิ, จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ดันฮอลล์ แกรมมี่ จำกัด, 2540), หน้า 25-30.

2) เนื้อหาของทฤษฎีกล่าวว่า เราจะรับรู้สิ่งรอบ ๆ ตัวเราในลักษณะที่มีความหมายและในรูปของส่วนรวมทั้งหมดไม่ได้รับรู้เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งเร้าเฉพาะอย่างเช่น การที่จะรับรู้สิ่งนั้นว่าเป็น คน รถ ต้นไม้ ดอกไม้ ในลักษณะที่มีความหมายทั้งหมด ทั้งรูปร่าง ไม่ได้เลือกเฉพาะสีสัน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น

3) จิตเป็นผู้กระทำให้เกิดข่าวสาร ความรู้ กำหนดรูปร่างและความหมายในสิ่งที่รับรู้ ความรู้ ความคิดเป็นผลมาจากกิจกรรมภายในหรือสมอง จากความสามารถในการจัดหมวดหมู่รูปร่างสิ่งต่าง ๆ ฉะนั้น นักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์นี้ จึงเป็นกลุ่มเนทีฟิซึม (Nativism) และเป็นพวกเหตุผลนิยม (Rationalism) ที่นักศึกษาศาสตร์สาขาจิตวิทยาควรศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

4) องค์ประกอบการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การรับรู้แล้วเกิดเป็นภาพขึ้นในความคิดและภาพพื้นของสิ่งเร้า ต่อจากนั้นจะเกิดการหยั่งรู้หยั่งเห็นในความคิดแวบขึ้นมาเช่น เห็นภาพหนึ่งภาพ แต่มองเห็นเป็น 2 มิติ ขึ้นสุดท้ายจะมองเห็นปัญหาและวิธีแก้ปัญหอย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งเป็นความรู้ที่บุคคลได้แสวงหา

2.3.2 ทฤษฎีการเสริมสร้างความรู้

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีแห่งการเสริมปัญญา การสร้างความเจริญงอกงามแห่งความรู้ในพระพุทธศาสนาเรียกว่า ธรรมเป็นเครื่องเจริญ(วุฒิชธรรม) ซึ่งมีปรากฏอยู่ 4 ประการคือ

1. สัปปริสสังสวะ คบหาผู้รู้ รู้จักเลือกหาแหล่งวิชา คบหาท่านผู้รู้ ผู้ทรงคุณความดี มีภูมิธรรมปัญญาน่านับถือ

2. สัทธัมมัสสวะ ฟังดูคำสอน เอาใจในสดับคำบรรยาย คำแนะนำ แสวงหาความรู้ ทั้งจากตัวบุคคลโดยตรง จากหนังสือ สื่อมวลชน ตั้งใจเล่าเรียน คั่นคว้า หมั่นปรึกษาสอบถามให้เข้าใจถึงความรู้ที่แท้จริง

3. โยนิโสมนสิการ คิดให้แยบคาย รู้เห็น ได้อ่าน ได้ฟังสิ่งใด ก็รู้จักคิดพิจารณาด้วยตนเอง โดยแยกแยะให้เห็นสภาวะและสืบสาวให้เห็นเหตุผลว่านั่น

4. รัทธานุวัตรปฏิบัติ นำสิ่งที่ได้เล่าเรียนรับฟังและไตร่ตรองเห็นชัดแล้ว ไปใช้หรือปฏิบัติ หรือลงมือปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักความมุ่งหมายให้หลักย่อยสอดคล้องกับหลักใหญ่ ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างรู้เป้าหมาย

2.3.3 ทฤษฎีการกำหนดรู้

ทฤษฎีนี้เป็นการกำหนดรู้ การทำความรู้ การทำความเข้าใจ โดยครบถ้วนตามซึ่งเป็นหลักคำสอนที่ส่งเสริมการคิด การพิจารณาจนเกิดเป็นความรู้และรู้ให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปเรียกว่าหลักปัญญา 3 ประการ คือ

1. **ญาติปริญา** กำหนดรู้ด้วยให้ เป็นสิ่งอันรู้แล้ว กำหนดรู้ขั้นรู้จัก กำหนดรู้ตามสภาพ ลักษณะ คือ ทำความรู้จักจำเพาะตัวของสิ่งนั้นโดยตรง พอให้ชื่อว่าได้เป็นอันรู้จักสิ่งนั้นแล้ว
2. **ศิริมปริญา** กำหนดรู้ด้วยการพิจารณา กำหนดรู้ขั้นพิจารณา กำหนดรู้สามัญลักษณะ โดยทำความรู้จักสิ่งนั้น พิจารณาเห็นความเป็นของ ไม่เที่ยงเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา
3. **ปหานปริญา** กำหนดรู้ด้วยการละ กำหนดรู้ถึงขั้นได้กำหนดรู้ตัดทางไม่ให้ฉันทราคะเกิด มีในสิ่งนั้นโดยรู้ว่า สิ่งนั้นเป็นอนิจจัง ทุกข์ อนัตตา แล้วละนิจสัญญาในสิ่งนั้นได้

2.4 ทฤษฎีการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง สภาวะที่หน่วยงานหรือชุมชนระดับล่างมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมของตนเองได้อย่างกว้างขวาง การกระจายอำนาจเป็นสภาวะที่ตรงกันข้ามกับ “การรวมอำนาจ” (Centralization) ซึ่งเป็นสภาวะที่หน่วยงานระดับบนสุดหรือองค์กรระดับสูงเป็นผู้กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง

ทฤษฎีการกระจายอำนาจในทางการเมือง การบริหาร การพัฒนา และทางเศรษฐกิจมีเงื่อนไขหรือข้อสมมุติฐานที่มักจะไม่ค่อยได้กล่าวถึงกันมากนัก นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญและคำจำกัดความหรือความหมายและเงื่อนไขที่ควรพิจารณาในทางการกระจายอำนาจไว้หลายความหมาย ดังนี้

Encyclopedia of Britanica ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ หมายถึง การปกครองในท้องถิ่นที่มอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่สภาที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นปฏิบัติการในขอบอำนาจของตนเองและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นเอง

ชำนาญ ยุวบูรณ์, ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจไว้ 2 แนวทาง คือ

1) **ทฤษฎีดั้งเดิม** ซึ่งมีความใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1.1) **กระจายอำนาจตามอาณาเขต (Decentralization by Territory)** หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง

ปกรณ์ บุรณปกรณ์, “ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2538, หน้า 8.

1.2 กระจายอำนาจตามกิจการ (Decentralization by Function) หมายถึง การมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินการให้สมแก่เทคนิคของงานนั้น

2) ทฤษฎีสสมัยใหม่ เห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าเป็นการรวมอำนาจหรือกระจายอำนาจ ควรพิจารณาว่า อำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาดอยู่แก่องค์การปกครองเดียวหรือหลายองค์การ ถ้ารวมอยู่ในองค์การปกครองเดียว เรียกว่า รวมอำนาจ แต่ถ้าอำนาจนี้ตกอยู่แก่หลายองค์การ เรียกว่า องค์การกระจายอำนาจตามอาณาเขต และการกระจายอำนาจตามกิจการ

การกระจายอำนาจ เป็นองค์การปกครองหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น ซึ่งองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น มีทั้งหมด 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า ถ้าประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศนั้น การปกครองท้องถิ่นนั้นจะเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น แสดงว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างจริงจัง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ ความสำนึกในการปกครองตนเอง จึงมีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น ออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมและสำนักกิจการสังคมให้ความเห็นว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยปัจจัยด้าน รายได้ บุคลากร ประสิทธิภาพการบริหาร และมีประชากรในพื้นที่ประมาณ 50,000 คน

3. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตในการปกครอง มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และออกข้อบังคับให้มีการควบคุม และปฏิบัติตามนโยบาย

4. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมือง การปกครองของรัฐบาลกลาง

5. มีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

6. การเลือกตั้งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์การนั้น ๆ จะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

7. มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะนำไปพัฒนาให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

8. การควบคุมกำกับดูแลโดยรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นด้วยผลของกฎหมายแล้วยังคงอยู่ในการควบคุมดูแลโดยรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐ และประชาชนโดยร่วมมีอิสระในการบริหารงาน แต่จะไม่ได้หมายความว่าอิสระอย่างเต็มที่คงมีเฉพาะในการดำเนินงานเท่านั้นรัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามอำนาจของกฎหมาย⁶

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

การพัฒนาเป็นการที่จะทำให้เกิดขึ้นไปในทางที่ดี ถ้าองค์กรใดมีแนวคิดในการพัฒนาที่ดี ย่อมจะทำให้หน่วยงานมีความเจริญรุ่งเรือง จะได้กล่าวดังนี้

พัฒนา หมายถึง ทำให้เจริญ⁷

การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพมากขึ้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคลก็คือ การดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบให้มีคุณภาพประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจแก่หน่วยงาน⁸

ความหมายของคำว่า “การพัฒนา”

เนื่องจาก “การพัฒนา” เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและโดยทั่วไป จึงทำให้กลายเป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันออกไป เพราะขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานจะให้ความหมายเน้นในเรื่องอะไร ในปัจจุบันจึงยังไม่มีคำนิยามอันเป็นสากลที่ยอมรับกันโดยทั่วไป⁹

⁶อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523), หน้า 22.

⁷ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2546), หน้า 779.

⁸รศ.เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, การจัดการและนิเทศสื่อการศึกษา, ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, (คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548), หน้า 59.

⁹สนธยา พลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนารวมชน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533), หน้า 1.

ความหมายโดยทั่วไป

โดยทั่วไปแล้ว “การพัฒนา” หมายถึง ความเจริญก้าวหน้าโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การพัฒนาหน่วยงาน ชุมชนหรือประเทศ คือ การทำให้สิ่งเหล่านั้นดีขึ้น เจริญขึ้นสนองความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ได้ดียิ่งขึ้น หรืออาจจะกล่าวได้ว่า “การพัฒนา” เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง¹⁰

คำอื่น ๆ ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าพัฒนา

คำว่า การพัฒนามีความสัมพันธ์กับคำอื่น ๆ หลายคำ แต่ก็มีลักษณะบางประการที่แตกต่างกันออกไป เช่น การเปลี่ยนแปลง การเจริญเติบโต ความก้าวหน้า วิวัฒนาการ การปฏิรูป การปฏิวัติ การประดิษฐ์ ความทันสมัย เป็นต้น¹¹

เมลเลอร์ (J.Mellor) ได้ให้ความหมายว่า “การพัฒนา” เป็นกระบวนการที่ส่งผลให้ประชากรได้เพิ่มประสิทธิภาพทางด้านบริหารและสินค้าตลอดจนระดับการครองชีพต่อคนดีขึ้น¹²

เลแพลนท์ (Pierre Laplant) ได้แยกแยะความหมายของการพัฒนาออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การพัฒนาในฐานะที่เป็นกระบวนการ (Process) หมายความว่า สังคมได้มีการพัฒนาอยู่เรื่อย ๆ ทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาในลักษณะที่เป็นระบบ (System) หมายถึง ความพยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปในทิศทางที่ดีขึ้น¹³

การพัฒนา หมายถึง การแก้ไขปัญหาที่ไม่พึงประสงค์และการไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่า หรือการพัฒนา คือ การแก้ปัญหาและการทำให้บรรลุเป้าหมายนั่นเอง¹⁴

การ “พัฒนา” ไม่ใช่เรื่องของเศรษฐกิจอย่างเดียวแม้ว่า “วาทกรรม” การพัฒนาหลักสงครามโลกครั้งที่ 2 จะอยู่ที่อิทธิพลของ “การสร้างควมจำเจริญเติบโต” ในระบบเศรษฐกิจ การ “พัฒนา” ได้ส่งผลกระทบต่อ การปรับเปลี่ยนมุมมองต่อ “ชีวิต” (Life-World) ต่อวิถีคิดต่อการ

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

¹² เรื่องเดียวกัน.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน.

จัดการตนเอง ต่อการจัดการพื้นที่ ทั้งพื้นที่สาธารณะและแม้แต่พื้นที่ส่วนตัว ปรับเปลี่ยนมุมมองต่อ “เวลา”¹⁵

แนวคิดเรื่อง Structure และ Agency ในการพัฒนา¹⁶

แนวความคิด “ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและโครงสร้าง” (Structure-Agency) นี้มีนักคิดที่เป็นนักสังคมวิทยาที่ให้ความสำคัญต่อแนวคิดนี้ที่สำคัญคนหนึ่ง คือ Anthony Giddens

Giddens ไม่ได้มองโครงสร้างว่าหยุดนิ่ง แต่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา จากการที่ในสังคมมีผู้กระทำที่ส่วนเคลื่อนไหวอยู่ภายใน (และภายนอก) ซึ่งบางครั้งก็กระทำสอดคล้องกับโครงสร้าง ในขณะที่บางครั้งก็เบี่ยงไปจากกรอบที่กำหนดโดยโครงสร้าง ซึ่งทำให้ “กฎกติกา” กำกับโครงสร้างค่อย ๆ เปลี่ยน

ในอีกด้านหนึ่ง โครงสร้างก็ทั้ง “เอื้อ” (Enabling) และทั้ง “ควบคุม” (Constraining) การกระทำของผู้กระทำในสังคม ทำให้ผู้กระทำไม่สามารถปฏิบัติตามต้องการได้ทุกอย่าง โดยอิสระเสรี

ในการประยุกต์ใช้ในงานพัฒนา Boothung สนับสนุนให้พิจารณาข้อคิดของ เช่น Long และ Van der Ploeg (1994) ที่พยายามเน้นให้สังคมพัฒนาตามกระบวนการปฏิบัติการที่เกิดขึ้นภายใต้นโยบายการพัฒนาบางอย่าง ไม่ใช่วิไลวิเศษที่คิดค้นขึ้น แต่ดูว่านโยบายกระทบกระเทือน “ผู้กระทำ” กลุ่มใดบ้างและพวกเขาสนองตอบ ขดแย้ง เจริญต่อรองแก่นนโยบายอย่างไร

นอกเหนือจากแนวทางที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำและโครงสร้าง นักคิดคนอื่น เช่น Buttel และ McMichael (1994) ให้ความสำคัญต่อแนวมหภาคว่ายังคงเป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าใจการพัฒนาและพวกเขาเน้นย้ำถึงการเข้าใจเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและระบบเศรษฐกิจ (Comparative Sociology of State-Economy Relations) ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันนโยบายการพัฒนาซึ่งส่งผลกระทบต่อปัจเจก

ทฤษฎีและมุมมองต่อการ “พัฒนา” ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บางครั้งบริบททางสังคมมีผลต่อการสร้างทฤษฎี เช่น การแข่งขันและการขูดรีดแรงงานในยุคทุนนิยมอุตสาหกรรมตอนต้นในศตวรรษที่ 18-19 มีผลต่อการสร้างทฤษฎีมาร์กซ์ชิมล์แต่บางครั้งทฤษฎีก็ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เปลี่ยนสังคม เช่น “ทฤษฎีการสร้างความทันสมัย”

การ “พัฒนา” ไม่ใช่เรื่องของเศรษฐกิจอย่างเดียวแม้ว่า “วาทกรรม” การพัฒนาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จะอยู่ใต้อิทธิพลของ “การสร้างความจำเป็นเชิงจิต” ในระบบเศรษฐกิจ การ

¹⁵ ผศ.ดร.จามะรี เชียงทอง, สังคมวิทยาการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, 2549), หน้า 196.

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 177.

“พัฒนา” ได้ส่งผลกระทบต่อ การปรับเปลี่ยนมุมมองต่อ “ชีวิต” (Life-World) ต่อวิธีคิด ต่อการ จัดการตนเอง ต่อการจัดการพื้นที่ ทั้งพื้นที่สาธารณะและแม้ต่อพื้นที่ส่วนตัวปรับเปลี่ยนมุมมองต่อ “เวลา”¹⁷

ทฤษฎีการพัฒนาอีกหนึ่งรูปแบบ (The Concept of Another Development) เกิดจาก แนวความคิดของนักทฤษฎีกลุ่ม กองทุน ดัก ฮัมมาส์ค โจนส์ แห่งประเทศสวีเดน เป็นทฤษฎีที่ ผสมผสานแนวความคิดและวิธีการพัฒนาของทฤษฎีต่าง ๆ แล้วกำหนดเป็นทฤษฎีของตนเอง เผยแพร่เป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1975 มีสาระสำคัญ ดังนี้¹⁸

1. แนวความคิดพื้นฐานของทฤษฎี

ทฤษฎีการพัฒนาอีกหนึ่งรูปแบบ มีแนวความคิดพื้นฐานที่สำคัญ คือ การให้คนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญมากที่สุด จึงต้องนำศักยภาพและความคิด สร้างสรรค์ของคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาให้มากที่สุด ซึ่งมีแนวความคิดสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การพัฒนาเป็นเรื่องของประชาชน ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสิ่ง ที่มีผลกระทบต่อตนเอง
2. การพัฒนาเป็นเรื่องของทั้งประเทศยากจนและประเทศร่ำรวย ไม่ใช่เป็นเรื่องของ ประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น ต้องดำเนินการพัฒนาร่วมกัน จึงจะประสบความสำเร็จ
3. ถ้าหากมีการจัดสรรและใช้อย่างถูกต้องแล้ว ทรัพยากรของโลกมีปริมาณเพียงพอที่จะ ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ทั้ง โลก
4. การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนาจากภายใน ให้สอดคล้องกับค่านิยม ระบบ การเมืองและพื้นฐานทรัพยากรของแต่ละประเทศ ไม่ใช่การลอกเลียนแบบหรือการหยิบยืมตัวแบบ สำเร็จรูปมาใช้
5. ระบบและวิธีการต่าง ๆ ในระดับโลกสามารถพัฒนาให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของ ประเทศโลกที่สามได้ ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการพัฒนาระดับโลกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. แนวความคิดในการพัฒนา

ทฤษฎีการพัฒนาอีกหนึ่งรูปแบบ มีแนวความคิดในการพัฒนา 6 ประการ คือ

1. เน้นการพัฒนาในเรื่องความต้องการขั้นพื้นฐานของคน

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 196.

¹⁸ ผศ.สนธยา ผลศิริ, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2545), หน้า 214.

2.6 รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ได้มีการปรับเปลี่ยนโดยโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ การปกครองท้องถิ่นไทยในปัจจุบันแบ่งออกเป็น

1. รูปแบบทั่วไป ได้แก่
 - 1.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - 1.2 เทศบาล
 - 1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล
2. รูปแบบพิเศษ
 - 2.1 กรุงเทพมหานคร (กทม.)
 - 2.2 เมืองพัทยา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือกันว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นระดับรากหญ้าบนแนวพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยของไทย องค์การบริหารส่วนตำบลภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลได้กำหนดหลักเกณฑ์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ประเภทขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

การกระจายอำนาจ เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนั้น คำจำกัดความของการกระจายอำนาจ สามารถสรุปตามประหัต หงส์ทองคำที่สรุปว่า การกระจายอำนาจแบ่งออกได้เป็น 2 ความหมาย ความหมายแรกหมายถึง การมอบอำนาจไปให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น หรืออีกความหมายหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นการมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีอิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้น ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ในลักษณะการกระจายอำนาจนั้น อาจจะเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นหรือโดยการแต่งตั้งจากราชการส่วนกลางก็ได้ สำคัญของการกระจายอำนาจอยู่ที่ว่า ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองบางประการ โดยท้องถิ่นได้รับมอบอำนาจนี้จากส่วนกลาง การกระจายอำนาจนอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล โดยมอบอำนาจหน้าที่ที่รัฐบาลกลางจะต้องดำเนินการไปให้ท้องถิ่นจัดทำแล้ว ยังเป็นการลดอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลกลาง ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ได้รับมอบให้องค์กรปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำด้วย²⁰

การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และ โครงสร้างส่วนฐาน คือระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควรซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เป็นเพียงแต่ให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศอีกด้วย หลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ

1. มีความเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) การกระจายอำนาจปกครองนั้น จะต้องมืองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมืองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน (Autonomy) ความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักการที่สำคัญของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์การนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การเช่นนี้ก็จะมิได้มีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่ว

²⁰ประหยัด หงส์ทองคำ, ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น, (คณะรัฐประศาสนศาสตร์ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2525), หน้า 10.

ประเทศ องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติการกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่ก็มีข้อสงสัยกันว่า อำนาจอิสระขององค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควรไม่มากจนเกินไป จนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตย ของประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งองค์การปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้และให้องค์การที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนนั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้ทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปในปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์การปกครองของท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้โอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4. มีงบประมาณของตนเอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเองรวมถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์การปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจตามที่กล่าวมานี้หากองค์การปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากการถูกควบคุม หรือแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับสูงกว่าไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมจะเป็นองค์การปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะปฏิบัติ เพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่น ๆ อีกด้วย

หลักการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่น เป็นวิธีที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางไปจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยอิสระตามสมควร โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง เพียงแต่อยู่ในการกำกับดูแลของหน่วยการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเท่านั้น ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่น มีลักษณะสำคัญ ๆ ดังนี้

1. มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง หน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ มีหน้าที่ มีงบประมาณ มีทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้ง คณะผู้ปกครองท้องถิ่นเลย ก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจปกครองนั้นต้องกำหนดให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานหรือจัดกิจการงานที่ได้รับมอบหมายได้เองพอสมควร คือ มีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของตนเอง

4. มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจปกครองนั้นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเอง ซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ

5. มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีเจ้าหน้าที่อันเป็นพนักงานของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านั้นมิได้สังกัดกระทรวง ทบวง ในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งซึ่งมีความรู้และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นอย่างดีนั่นเอง

วิญญู อังคณารักษ์ ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปแบบลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตรงตามความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ว่า ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมีงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร²¹

²¹วิญญู อังคณารักษ์, “แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น”, เอกสารประกอบการบรรยายฉบับพิมพ์โรเนียว, 2519, (อัคราเสนา).

2.7 การวางแผนและการทำแผน

การวางแผน เป็นงานและหน้าที่ที่สำคัญในการบริหารงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ทั้งนี้เพราะปัจจุบัน ทรัพยากรทางการบริหารมีอยู่อย่างจำกัด และหน่วยงานมีความสลับซับซ้อนมากในการทำงาน ดังนั้น ถือได้ว่าการวางแผนจึงเป็นการเริ่มต้นของการบริหารงานในการสั่งการ ควบคุมการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และการปฏิบัติประสานไปในทางเดียวกัน²² หรืออีกนิยามหนึ่งคือ เป็นความพยายามอย่างจริงจังที่จะเข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทาง ควบคุมการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเศรษฐกิจหรือการวางแผนพัฒนาเป็นการวางแผนแนวทางการปฏิบัติในอนาคตอย่างมีเกณฑ์ และเป็นการใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่อง เพื่อเลือกเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุเป้าหมาย²³ ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การวางแผนเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งกระบวนการในการวางแผนประกอบไปด้วยกระบวนการกว้าง ๆ ดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดทำแผน ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ

- 1.1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การบริหาร สิ่งแวดล้อม ตลอดจนทางด้านกายภาพ
- 1.2 การวิเคราะห์ถึงนโยบาย ตลอดจนคำสั่งและข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ
- 1.3 การพิจารณาปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
- 1.4 การกำหนดวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายที่สนองต่อความต้องการของประชาชน
- 1.5 จัดทำโครงการแผนงานและแผนประจำปี โดยจัดทำรายละเอียดโครงการและแผนปฏิบัติงานเพื่อเสนอของบประมาณ

2. ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนปฏิบัติตามแผนเป็นแผนที่มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะจะต้องอาศัยการประสานระหว่างนักการวางแผนกับนักปฏิบัติ การปฏิบัติตามแผนมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ศึกษาโครงการ โดยดูจากวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ ความเป็นไปได้และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

²²จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงและคณะ, การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและสภาตำบล, (กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2526), หน้า 56.

²³เรื่องเดียวกัน, หน้า 59.

2.2 จัดแบ่งงานความรับผิดชอบ ทรัพยากร กลยุทธ์ สถานที่ เวลา ตลอดจนบุคลากร

2.3 ควบคุมงานโดยอาศัยงบประมาณ ควบคุมหมายกำหนดการ การนิเทศงาน การสื่อสาร การแก้ไขแผนโครงการที่มีปัญหา การรายงานความก้าวหน้า

3. ขั้นตอนติดตามประเมินผล

3.1 ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

3.2 ประเมินผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของโครงการ รวมทั้งผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากโครงการด้วย

3.3 การรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อไป

3.4 ประเมินก้าวหน้า ผลกระทบของโครงการ เพื่อปรับปรุงแผนสำหรับโครงการ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริการส่วนตำบล ที่เป็นถือได้ว่าเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น จากกระบวนการวางแผนที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาแจกแจงรายละเอียดเพื่อเป็นขั้นตอนในการวางแผนพัฒนา ให้ครอบคลุมและตรงกับความต้องการของชุมชนมากที่สุด โดยมีลำดับขั้นตอนการวางแผนพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนการวางแผนชุมชน โดยแจกแจงรายละเอียดให้เห็นการเริ่มให้ชุมชนรับรู้เลยไปถึงขั้นลงมือปฏิบัติ และติดตามผล คือ

1. การเข้าใจปัญหาและค้นหาปัญหาชุมชน โดยร่วมกับชุมชน
2. การอภิปรายถกเถียงสภาพปัญหาและพิจารณาความสำคัญของปัญหาที่ควรแก้ไข
3. กำหนดเป้าหมายและแนวทางแก้ปัญหาร่วมกับชุมชน และหากแนวทางที่จะบรรลุเป้าหมาย
4. แสวงหาทรัพยากร พิจารณาความสามารถของชุมชนก่อนว่า จะมีทรัพยากรที่จะใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงไร แล้วจึงขอความช่วยเหลือจากภายนอก
5. เลือกสรรวิธีแก้ไขปัญหา เมื่อรู้ขีดจำกัดของทรัพยากรแล้วตัดสินใจว่าจะเลือกการแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีใดดีที่สุดแล้วจึงลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลเพื่อทราบผลการดำเนินงาน²⁴

²⁴ไพรัตน์ เดชะรินทร์, “การจัดระบบและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น”, วารสารราชการฉบับรวมบทความทางวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง 2534) : 25.

การวางแผนมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างมาก มีผู้นำเสนอความสำคัญของแผนไว้อย่างหลากหลาย (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่, 2547 : 3)

1. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตาว้างไกล มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหาความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารขององค์กร ดังนั้นองค์กรจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอัน ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นต้น

2. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดรจึงทำให้การยอมรับแนวความคิดเชิงระบบ เข้ามาใช้ในองค์กรปัจจุบัน

3. ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

4. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนาจประโยชน์ในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

5. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัย ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของการบริหารที่ดี การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรหลายประการ²⁵ ดังนี้

1. บรรลุจุดมุ่งหมาย การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดมุ่งหมายปลายทางเพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผน ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัดก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

²⁵ องค์กรบริหารส่วนตำบลเชิงคอก, “แผนพัฒนาสามปี ประจำปี 2550-2552”, งานวิเคราะห์นโยบายและแผนสำนักปลัดอบต.เชิงคอก อำเภอคอกสะแก จังหวัดเชียงใหม่, 2550, หน้า 3-4, (อัดสำเนา).

2. ประหยัด การวางแผนเกี่ยวข้องข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการในห้องปฏิบัติการบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่าง ๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี ก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์กร

3. ลดความไม่แน่นอน การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตเพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้ว ทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้แล้ว

4. เป็นเกณฑ์การควบคุม การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

5. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์กรและยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างผู้บริหาร

6. พัฒนาแรงจูงใจ ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วยเพราะเขาจะรู้อย่างชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนั้น การวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

7. พัฒนาการแข่งขัน การวางแผนที่มีประสิทธิภาพทำให้องค์กรมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

8. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการจัดประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กรให้มีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

2.8 แนวปฏิบัติยุทธศาสตร์และแนวทางการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกันและตอบสนองยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ก่อนและหลัง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการวางผังเมืองซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 การสร้างถนน ทางเท้า สะพาน ปรับปรุงผิวจราจร การวางและจัดทำผังเมืองรวมภายในพื้นที่ อบต.เชิงคอย

1.2 การพัฒนาแหล่งน้ำ ก่อสร้างระบบรางระบายน้ำ ฝ่ายผนังกันดิน ดาดล้าเหมืองให้มีมาตรฐานครอบคลุมทั่วถึง พร้อมทั้งขุดลอกลำเหมืองให้มีมาตรฐานและลำห้วยที่ต้นเงิน

1.3 ขยายแนวเขตไฟฟ้าเพิ่มการให้บริการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะและพัฒนาระบบวงจรจร

1.4 ก่อสร้างหอกระจายข่าวและติดตั้งเครื่องขยายเสียงของหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านชนิดไร้สายหรือชนิดแบบมีสายเพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์

1.5 สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรับผิดชอบ รักษาทรัพย์สินสาธารณะ

1.6 ก่อสร้างและปรับปรุงศาลาอเนกประสงค์ของหมู่บ้าน

2. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาจังหวัดอำเภอ ทั้งในด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม เกษตรกรรมหัตถกรรม และสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 การพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน

2.2 การพัฒนาด้านเกษตรและปศุสัตว์

2.3 การสนับสนุนการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์และทุนหมุนเวียนในชุมชนอย่างเป็นระบบ

2.4 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

2.5 การส่งเสริมหัตถกรรมและสินค้า OTOP²⁶

²⁶ องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย, “แผนพัฒนาสามปี ประจำปี 2550-2552”, อ้างแล้ว, หน้า 33, (อัตสำเนา).

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่ผู้อื่น ได้ศึกษาแล้วซึ่งมีลักษณะเนื้อหาและแนวคิดที่สอดคล้องหลายท่าน ดังนี้

วินัย ชาตัท ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตราด” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านพัสดุ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดตราด จำนวน 253 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เจาะลึก นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า “สามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านการจัดการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญ คือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ที่ทำการ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างอิสระ การมอบหมายงานและความรวดเร็วในการสนองความต้องการของประชาชน ด้านบุคลากรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ การให้รางวัลพิเศษ จำนวนบุคลากร การจัดอบรมหรือการส่งบุคลากร ไปอบรมและการประสบความสำเร็จในการทำงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร ด้านงบประมาณมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญ คือ การได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล การจัดเก็บภาษีและความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการจัดเก็บภาษี ด้านพัสดุมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ การจัดซื้อจัดจ้าง การมี/การดูแลและการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานและเมื่อดูในภาพรวมทั้ง 4 ด้านแล้ว พบว่ามีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ทำให้ปัญหาด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ คือ ระดับการศึกษาและตำแหน่งในการเป็นนักการเมือง ปัจจัยที่ทำให้ปัญหาด้านงบประมาณ ในภาพรวมแตกต่างกัน คือ ตำแหน่งในการเป็นนักการเมือง ปัจจัยที่ทำให้ปัญหาด้านพัสดุ ในภาพรวมแตกต่างกัน คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งในการเป็นนักการเมือง ส่วนปัจจัยที่ทำให้ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตราดในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันคือ ระดับการศึกษา อาชีพพื้นฐานและตำแหน่งในการเป็นนักการเมือง นอกจากนี้ยังพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 ชั้น 4 หรือ ชั้น 5 จะเผชิญปัญหาในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของงานที่สำคัญคือขาดแคลนงบประมาณและบุคลากร โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 จะมีความต้องการงบประมาณและบุคลากรมากกว่า จากผลการศึกษา นี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีแผนนโยบายในการพัฒนาองค์กร และเสริมสร้างความรู้แก่บุคลากรทุกระดับในองค์การบริหารส่วนตำบล วางแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประสานงานกับ

หน่วยงานอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้นและควรส่งเสริมสนับสนุนด้านอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน”²⁷

สุชาติ แสงวงไวศยสุข ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “มาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษามาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีต่อมาตรการในการพัฒนาท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า “มาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 127 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช มีรายได้จากอาชีพอื่น ๆ ไม่เกิน 10,000 บาท ขนาดองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก สถานภาพการดำรงตำแหน่งฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล 13-24 คน ได้รับงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณ 4-6 ล้านบาท ส่วนความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อมาตรการ ในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อมาตรการด้านสาธารณสุขในภาพรวมว่ามีมาตรการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสิ่งแวดล้อมในภาพรวมว่า มีมาตรการอยู่ในระดับมาก ด้านโยธาในภาพรวมว่ามีมาตรการอยู่ในระดับมาก ด้านการศึกษาในภาพรวมว่ามีมาตรการอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษา รายได้จากอาชีพอื่น ๆ ขนาดขององค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวนของสมาชิกองค์การบริหารส่วน

²⁷วินัย ชาติหัต, “ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตราด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา), 2546, 89 หน้า.

ตำบล จำนวนงบประมาณในแต่ละปี มีความคิดเห็นต่อมาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05”²⁸

ขนิษฐา กุมารสิทธิ์ การศึกษาเรื่อง “การนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไปใช้ในการพัฒนาชนบทจังหวัดปราจีนบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการนำข้อมูล จปฐ. ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชนบท ระดับการให้ความสำคัญในการนำข้อมูล จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนาชนบท และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำข้อมูล จปฐ. ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชนบท เปรียบเทียบการให้ความสำคัญในการนำข้อมูล จปฐ. ไปใช้ในการพัฒนาชนบท ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า “การนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไปใช้ในการพัฒนาชนบทของ 3 หน่วยงาน มีการนำข้อมูลไปใช้แตกต่างกัน โดยหน่วยงานพัฒนาชุมชน นำไปใช้มากกว่าสาธารณสุขและองค์การบริหารส่วนตำบล และพบว่าพัฒนาชุมชนกับสาธารณสุขมีการนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไปใช้อยู่ในระดับสูง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบล นำข้อมูลไปใช้ในระดับปานกลาง ส่วนมากนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาชนบท ใช้เป็นตัวชี้เป้าหมายของกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ แต่กิจกรรมที่นำไปใช้น้อยมาก คือการใช้ ข้อมูลในการวางแผนทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานยังทำได้ไม่เต็มที่ ด้านการให้ความสำคัญกับข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) ทั้ง 3 หน่วยงานให้ความสำคัญกับข้อมูล อยู่ในระดับสูง ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยงาน โดยเห็นว่าข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นสิ่งจำเป็นในการใช้เป็นเครื่องมือประกอบการพัฒนา ทุกหน่วยงานต้องนำไปใช้ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การศึกษาหาแนวทางให้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลอื่น ๆ นำไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดยังเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาชนบท จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะการศึกษาหารูปแบบการจัดเก็บข้อมูลให้มีคุณภาพและศึกษาบทบาทภารกิจที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมของหน่วยงานเพื่อให้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นข้อมูลที่มีคุณค่า ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชนบท”²⁹

ศรณรินทร์ สันติสุขคง การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา และแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วน

²⁸ศุชาติ แสงวงไวศยสุข, “มาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 97 หน้า.

²⁹ขนิษฐา กุมารสิทธิ์, “การนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไปใช้ในการพัฒนาชนบทจังหวัดปราจีนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 79 หน้า.

ตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ และประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าตะเียบ และอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาตำบล ของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อที่จะได้รับทราบปัญหาความต้องการและข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรพัฒนา องค์กรบริหารส่วนตำบล การศึกษารั้ครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบเจาะจง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้ครั้งนี้เป็นคณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 100 คน จากองค์กรบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ และส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ความสนใจของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ จำนวนครั้งที่คณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการฝึกอบรม และปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงควรสร้างความ สนใจในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้กับคณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล ตลอดจนควรปรับระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาให้มีความเหมาะสมต่อไป”³⁰

จุมพล หนีมพานิช และบุญศรี พรหมมาพันธุ์ ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาทักษะการทำงานในท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำนวจความต้องการด้านการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปสู่การรองรับการถ่ายโอนงานด้านการศึกษา และการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น 3) สำนวจความต้องการในด้านทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น 4) สร้างระบบการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น และ 5) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการพัฒนา/เพิ่มทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น” กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ประชาชนกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อยู่ในเขต อบต. ทัวประเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านประชากรและแรงงานและผู้เชี่ยวชาญด้านระบบและกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการทำงาน เครื่องมือ

³⁰ศรนรินทร์ สันติสุขคง, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าตะเียบ อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณัติ, (บัณัติวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยฉะเชิงเทรา, 2547), 81 หน้า.

ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการด้านการบริหารจัดการของ อบต. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล มีความต้องการด้านบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านการบริหารจัดการในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รองลงมา ได้แก่ ด้านโครงสร้างและระบบงาน ด้านความพร้อมของทรัพยากรทางการบริหาร และด้านความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรชุมชนและหน่วยงานของราชการและภาคเอกชน

2. ศักยภาพและความพร้อมในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปสู่การรองรับการถ่ายโอนงานด้านการศึกษา และการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำไปสู่การรองรับการถ่ายโอนงานด้านการศึกษา และการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นทุกเรื่อง ได้แก่ โครงสร้างและระบบงาน การวางแผนและการจัดทำงบประมาณ การบริหารบุคคล การเงิน การคลัง และพัสดุ ความพร้อมของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายกับชุมชน องค์กรชุมชนและหน่วยงานของราชการและเอกชน เรื่องที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยเกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการทั่วไป ได้แก่ การระดมความร่วมมือและการประสานงานภายใน ภายนอก อบต. การจัดการความขัดแย้งการติดต่อสื่อสาร และการมีมนุษยสัมพันธ์

3. ความต้องการในด้านทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ

3.1 ความต้องการด้านเกษตรอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน มีความต้องการพัฒนาด้านเกษตรอุตสาหกรรมโดยรวมในระดับปานกลางทุกด้าน เรื่องที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ ทักษะด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ รองลงมาได้แก่ด้านการพัฒนาทางด้านการแปรรูปและการจัดจำหน่าย ด้านทักษะการผลิต

3.2 ความต้องการด้านอุตสาหกรรมการผลิต กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการผลิต ในระดับปานกลางทุกด้าน เรื่องที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ ทักษะด้านการตลาด รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์และทักษะด้านการผลิต

3.3 ความต้องการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมบริการ กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมบริการ ในระดับปานกลางทุกเรื่อง เรื่องที่ต้องการพัฒนาได้แก่ ทักษะด้านการพัฒนาบุคลากรภาพ รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านงานที่รับผิดชอบ

3.4 ความต้องการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในระดับปานกลางทุกเรื่อง เรื่องที่ต้องการพัฒนา ได้แก่

ทักษะทางการพัฒนาบุคลากร ร่องลงมา ได้แก่ ทักษะทางการจัดการทั่วไป และทางด้านงานที่รับผิดชอบ

4. วัตถุประสงค์ของการเพิ่มพูนหรือพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเพิ่มพูนหรือพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น ควรเน้นวัตถุประสงค์เพื่อ การพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและทัศนคติในการทำงาน ร่องลงมา ได้แก่ เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงาน

5. การสร้างระบบหรือรูปแบบการพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบที่หนึ่ง ได้แก่ การจัดทำมีกลไกระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการเพิ่มหรือทักษะแรงงานในท้องถิ่น โดยครอบคลุมทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเกษตรอุตสาหกรรม ด้านอุตสาหกรรมการผลิต ด้านอุตสาหกรรมบริการ และด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ส่วนวิธีการเพิ่มพูนหรือพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็น ว่า วิธีการเพิ่มพูนหรือพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นของโครงสร้าง/กลไก ที่รับผิดชอบ ได้แก่ การส่งเสริมสถานประกอบการให้ความรู้ทักษะการทำงานของแรงงาน ร่องลงมา ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มพูนทักษะการทำงานของแรงงาน และการจัดให้มีที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเพิ่มหรือพัฒนาทักษะการทำงานของแรงงาน และส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะใช้การฝึกอบรมเป็นแกน แล้วใช้วิธีการอื่นเสริม

6. กลยุทธ์ในการพัฒนาเพิ่มทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลยุทธ์การพัฒนาการเพิ่มทักษะการทำงานของแรงงานในท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน (ด้านเกษตรอุตสาหกรรม ด้านอุตสาหกรรมการผลิต ด้านอุตสาหกรรมบริการ และด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว) และด้านบริหารจัดการ (ทางธุรกิจเบื้องต้นและทั่วไป) ที่เหมาะสม คือ กลยุทธ์ที่มีหลักการเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ และวิธีการชัดเจนที่จะทำให้หลักการและเป้าหมายบรรลุผล

2.10 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดตามแนวปฏิบัติยุทธศาสตร์และแนวทางการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อยในช่วงสามปี (พ.ศ.2550 - 2552) ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรที่ตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพสมรส
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน
- การศึกษา

ปัจจัยสนับสนุน

- การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- การประชาสัมพันธ์
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน

ความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การ

พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านเศรษฐกิจ
 - การค้าการลงทุน
 - การท่องเที่ยว
 - อุตสาหกรรม
 - การเกษตร
 - หัตถกรรม
 - ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สารนิพนธ์เรื่อง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เทคนิคและวิธีสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวัดค่าตัวแปร
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากร

ได้แก่ ประชาชนหมู่ที่ 2 ตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เฉพาะในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย จำนวนประชากรทั้งสิ้น 646 คน กำหนดเป็นประชากรที่ศึกษาจำนวน 240 คน เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidence sampling) ได้แก่ การพบกับประชาชนหมู่ที่ 2 ตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ได้กลุ่มประชากรที่ต้องการ คือ 240 คน ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย มีการกำหนดความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 โดยใช้สูตรของ Taro Yamane คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เทียบ	$n = ?$	$n =$ ขนาดประชากรที่ได้จากการสุ่ม
	$N = 646$	$N =$ จำนวนประชากรทั้งหมด คือ 646 คน
	$e^2 = 0.0025$	$e =$ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 หรือ 95%
	$e = 0.05$	

เมื่อแทนค่าตามสูตรจะได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{646}{1 + (646 \times 0.0025)} = 240 \text{ รูป/คน}$$

ดังนั้น จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยเรื่องนี้เท่ากับ = 240 รูป/คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. ด้านเศรษฐกิจ คือ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

ตอนที่ 4 คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 2 ด้าน ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นลักษณะคำถามที่ถามอย่างกว้าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.4.1 ศึกษาจากตำราเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3.4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและวิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงของเนื้อหา ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) จำนวน 30 ชุดกับประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้มาแก้ไขให้เหมาะสม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้ค่าอัลฟ่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.870

3.4.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งหนึ่งแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บและรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4.7 การวัดความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นค่าคะแนนไว้ ดังนี้

2 คะแนน หมายถึง รู้

1 คะแนน หมายถึง ไม่รู้

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้สร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำไปทดสอบแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำแบบสอบถามที่ได้ แยกออกเป็นตำบลให้เท่ากับจำนวนประชาชนที่กำหนดไว้เพื่อนำไปแจกให้กับประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลออนกลาง อำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง เพื่อจะได้พบปะกับประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และประมวลผล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล ดังนี้

1. กำหนดรหัสที่ได้จากคำถามปลายเปิด เพื่อนำไปลงโปรแกรมสำเร็จรูป
2. จัดกลุ่มค่าที่ได้จากคำถามปลายเปิด
3. นำแบบสอบถามไปป้อนลงในคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวัดค่าตัวแปร

การวัดค่าตัวแปรที่มีความรู้ของประชาชนในการการบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ผู้วิจัยได้แบ่งการวัดเป็น 3 ระดับ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณ พิสัย} = 5-1 = \frac{1.33}{3} \text{ จำนวนชั้น 3 ชั้น}$$

จากการคำนวณ นำมากำหนดเกณฑ์การแปรผล ดังนี้

คะแนน	3.68 – 5.00	หมายถึง	มาก
คะแนน	2.34 – 3.67	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	1.00 – 2.33	หมายถึง	น้อย

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลตามลำดับ ดังนี้

- 1) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลครั้งสุดท้าย
- 2) จัดทำกลุ่มคำถามที่เป็นปลายเปิดให้มีลักษณะเดียวกัน
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
- 4) ดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ตามลำดับ ดังนี้
 - 4.1) ลงโค้ดในแบบสอบถาม
 - 4.2) ตรวจสอบความถูกต้องโค้ดในแบบสอบถาม
 - 4.3) นำข้อมูลไปกำหนดค่าตัวแปรเพื่อจะนำไปลงในคอมพิวเตอร์
 - 4.4) นำข้อมูลที่ได้จากการกำหนดค่าตัวแปรไปเข้าคอมพิวเตอร์
 - 4.5) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากคอมพิวเตอร์
 - 4.6) ประมวลผลข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ที่กำหนดไว้
 - 4.7) นำข้อมูลที่ได้จากคอมพิวเตอร์มาเข้าสู่ตาราง
 - 4.8) ดำเนินการแปรผลข้อมูลตามความเป็นจริง

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์ เมื่อคำนวณหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท คือ

- 1) สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับตัวแปรที่เป็นตารางเดียว
- 2) สถิติอนุมาน ได้แก่ ค่า t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ 2 กลุ่ม โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย อำเภอค้อยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีประชากรที่เป็นประชาชน จำนวน 646 คน และสุ่มเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 240 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ในการตอบปัญหาวิจัย โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ปัจจัยสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงค้อย

4.3 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และความรู้ด้านเศรษฐกิจ

4.4 การทดสอบสมมติฐาน

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ
ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	129	53.8
หญิง	111	46.2
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่าง 18 – 30 ปี	40	16.7
ระหว่าง 31 – 40 ปี	48	20.0
ระหว่าง 41 – 50 ปี	43	17.9
ระหว่าง 51 – 60 ปี	64	26.7
อายุ 61 ปี ขึ้นไป ผู้สูงอายุ	45	18.8
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อันดับต่อมา มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ส่วนอันดับสุดท้าย มีอายุระหว่าง 18-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	165	68.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	28	11.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า	25	10.4
อนุปริญญา / ปวส.	6	2.5
ปริญญาตรีขึ้นไป	16	6.7
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 อันดับต่อมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และอันดับสุดท้ายมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	35	14.6
รับจ้างทั่วไป	95	39.6
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	45	18.8
รับราชการ	16	6.7
อื่นๆ	49	20.4
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมา มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 อันดับต่อมา มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และมีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีอาชีพรับราชการ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้

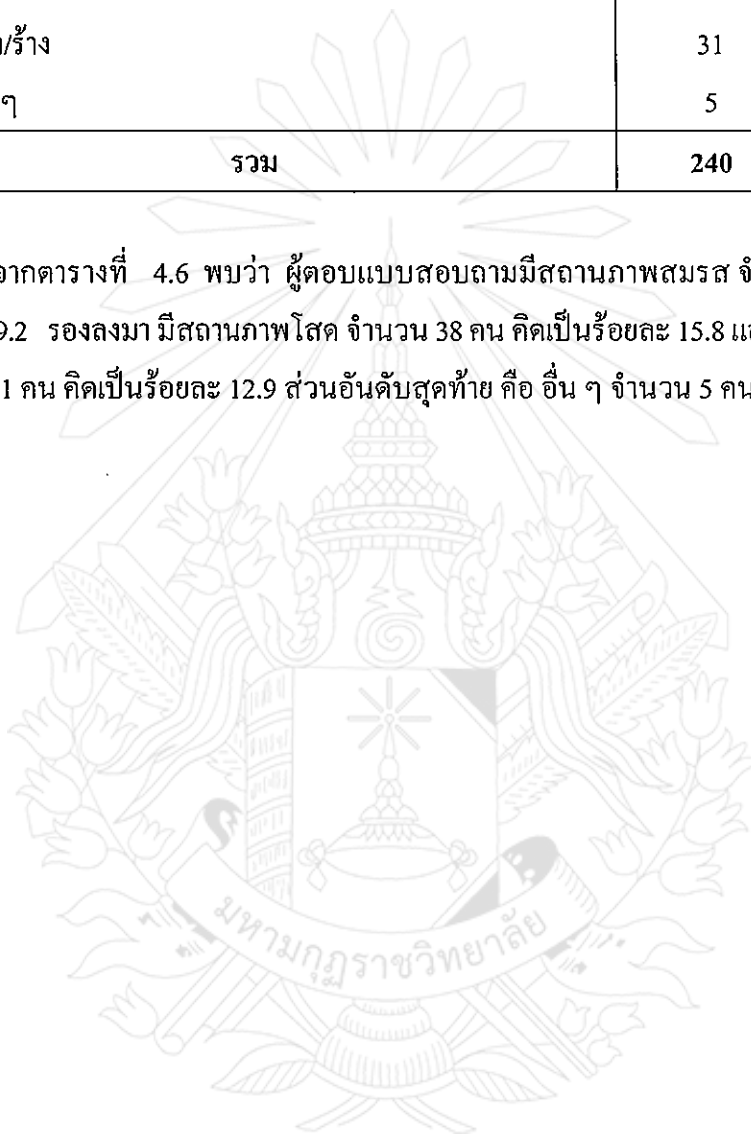
รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	142	59.2
5,001 - 10,000 บาท	72	30.0
10,001 - 15,000 บาท	13	5.4
15,001 บาทขึ้นไป	13	5.4
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และสองอันดับสุดท้าย มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท, 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	38	15.8
สมรส	166	69.2
หย่า/ร้าง	31	12.9
อื่นๆ	5	2.1
รวม	240	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรส จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และมีสถานภาพหย่า/ร้าง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ อื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

4.2 ข้อมูลปัจจัยสนับสนุนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ข้อ ที่	การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์	เคย		ไม่เคย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	อบต.มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน	217	90.3	23	9.7
2	ท่านรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต.	230	95.9	10	4.1
3	ท่านเคยถามถึงการจัดทำแผนพัฒนาแผนพัฒนาของ อบต.	116	48.3	124	51.7
4	ท่านเคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต.	88	36.7	152	63.3
5	ท่านได้รับเอกสารเผยแพร่ข้อมูลการบริหารงานประจำปี	142	59.7	98	40.3
6	ท่านเคยได้รับทราบ/เห็นเกี่ยวกับประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น	110	45.8	132	54.2
7	อบต. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	166	69.2	74	30.8
8	ท่านเคยได้รับทราบหรือได้อ่านประกาศการใช้แผนพัฒนาของ อบต. เชิงคอย	66	27.5	174	72.5
9	ท่านเคยเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ต้องการให้ประชาคมหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดส่งให้ อบต.	53	22.1	187	77.9
10	ท่านเคยเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของ อบต. เชิงคอย	89	37.1	151	62.9

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความรู้ด้านการรับรู้ข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของประชากร ได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ อบต.มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 90.3 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 9.7 (ตอบว่า เคย มากกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 2 ได้แก่ ท่านรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 95.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 4.1 (ตอบว่า เคย มากกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 3 ได้แก่ ท่านเคยถามถึงการจัดทำแผนพัฒนาแผนพัฒนาของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 48.3 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 51.7 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 4 ได้แก่ ท่านเคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 36.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 63.3 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 5 ได้แก่ ท่านได้รับเอกสารเผยแพร่ข้อมูลการบริหารงานประจำปี ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 59.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 40.3 (ตอบว่า เคย มากกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 6 ได้แก่ ท่านเคยได้รับทราบ/เห็นเกี่ยวกับประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 45.8 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 54.2 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 7 ได้แก่ อบต.ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 69.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 30.8 (ตอบว่า เคย มากกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 8 ได้แก่ ท่านเคยได้รับทราบหรือได้อ่านประกาศการใช้แผนพัฒนาของอบต.เชิงคอบ ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 72.5 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 9 ได้แก่ ท่านเคยเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ต้องการให้ประชาคมหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดส่งให้ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 22.1 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 77.9 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ข้อที่ 10 ได้แก่ ท่านเคยเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของ อบต. เชิงคอบ ตอบว่า เคย มีร้อยละ 37.1 ส่วนที่ตอบว่า ไม่เคย มีร้อยละ 62.9 (ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย แสดงว่าประชากรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

4.3 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และความรู้ด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ของประชากรในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าการลงทุน, การท่องเที่ยว, การท่องเที่ยว, การเกษตร, หัตถกรรม, ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงระดับความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชน ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้านท่าน มีจำนวน 2 คน	237	98.6	3	1.4
2	โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ถนน ไฟฟ้า ประปา ลำเหมือง	230	95.9	10	4.1
3	องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงสร้างพื้นฐาน	159	66.2	81	33.8
4	ท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหาร ส่วนตำบล ตาม โครงการ/กิจกรรมที่เสนอให้แก่ คณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน	185	77.2	55	22.8
5	ท่านจะได้รับความช่วยเหลือ กรณีจำเป็นเร่งด่วน จากองค์การบริหารส่วนตำบล	220	91.7	20	8.3
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ให้แก่หมู่บ้านทุกปี	228	95.2	12	4.8
7	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการปรับปรุง สภาพภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน	235	97.9	5	2.1
8	องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การดำเนิน โครงสร้างพื้นฐาน	182	75.9	58	24.1
9	องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบำรุงรักษาแม่น้ำ ลำธาร แหล่งน้ำ	226	94.5	14	5.5

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ของประชากร ได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้านท่าน มีจำนวน 2 คน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 98.6 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 1.4 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ถนน ไฟฟ้า ประปา ลำเหมือง ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงสร้างพื้นฐาน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 66.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 33.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 4 ได้แก่ ท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตามโครงการ/กิจกรรมที่เสนอให้แก่คณะกรรมการประชามหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 77.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 22.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 5 ได้แก่ ท่านจะได้รับความช่วยเหลือ กรณีจำเป็นเร่งด่วนจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 91.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 8.3 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 6 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน ให้แก่หมู่บ้านทุกปี ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 7 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 8 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงสร้างพื้นฐาน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 75.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 9.7 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 9 ได้แก่ ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบำรุงรักษาแม่น้ำ ลำธาร แหล่งน้ำ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 94.5 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 24.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่าประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐาน ในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.9 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุน

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุน	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการแก้ไขปัญหา ความยากจน	235	99.3	5	0.7
2	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินทุน สำหรับกลุ่มอาชีพในหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ	238	97.9	2	2.1
3	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนใน หมู่บ้าน มีสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายในนามของ หมู่บ้าน	238	97.9	2	2.1
4	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนใน หมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจากการส่งเสริมอาชีพ ให้ประชาชนตามความสามารถและเหมาะสม	230	95.9	10	4.1
5	องค์การบริหารส่วนตำบลได้เผยแพร่เป้าหมายใน อนาคตเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุน และ แหล่งท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน	230	95.9	6	4.1

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุนของประชากร ได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 99.3 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 0.7 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพในหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน มีสินค้าที่ผลิต และจำหน่ายในนามของหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 4 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจากการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนตามความสามารถและเหมาะสม ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 5 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลได้เผยแพร่เป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุน และแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่กลุ่มที่มีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผลผลิตของชาวบ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทันสมัย	232	96.6	5	3.4
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลเชิงคอย	226	94.2	14	5.8
3	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหมู่บ้านของท่านเป็นแหล่งท่องเที่ยว	200	83.4	40	16.6

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประชากรได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่กลุ่มที่มีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผลผลิตของชาวบ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทันสมัย ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลเชิงดอย ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 94.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 5.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหมู่บ้านของท่านเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 83.4 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 16.6 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.11 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาส่งเสริมด้านการเกษตร การค้า อุตสาหกรรม หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกปี	233	97.2	7	2.8
2	ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน	220	91.7	20	8.3

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมของประชากรได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาส่งเสริมด้านการเกษตร การค้า อุตสาหกรรม หัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกปี ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 91.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 8.3 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.12 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเกษตร

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเกษตร	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแหล่งจำหน่าย พืชผลทางการเกษตรและประชาสัมพันธ์ให้ เกษตรกรทราบ	232	96.6	8	3.4
2	องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่เกี่ยวกับศูนย์ เกษตรอินทรีย์ของหมู่บ้านเป็น สถานที่ท่องเที่ยว ภายในตำบล	232	96.6	8	3.4
3	องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดโครงการฝึกอบรม ให้ความรู้ด้านการเกษตรและปศุสัตว์	235	97.9	5	2.1
4	องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนการปลูกพืช เศรษฐกิจเพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน	240	100.0	0	0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเกษตรของประชากรได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแหล่งจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่เกี่ยวกับศูนย์เกษตรอินทรีย์ของหมู่บ้านเป็น สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบล ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรและปศุสัตว์ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 4 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 100.0 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 0.0 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการเกษตร ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการเกษตร

ตารางที่ 4.13 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับหัตถกรรม

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับหัตถกรรม	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมหมู่บ้านท่าน เป็นศูนย์เรียนรู้และการเกษตร	233	97.2	7	2.8
2	อบต. ส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	233	97.2	7	2.8

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับหัตถกรรมของประชากร ได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมหมู่บ้านท่านเป็นศูนย์เรียนรู้และการเกษตร ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ อบต. ส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.2 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับหัตถกรรม ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับหัตถกรรม

ตารางที่ 4.14 แสดงระดับความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

ข้อ ที่	ความรู้ของประชาชนในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล	ระดับความรู้			
		รู้		ไม่รู้	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน	230	95.8	10	4.2
2	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาสินค้าภายในตำบลให้เป็นสินค้าส่งออก	233	97.1	7	2.9
3	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้หมู่บ้าน	232	96.7	8	3.3
4	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมประชาชนในหมู่บ้านเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร	232	96.7	8	3.3

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลของประชากรได้มีความรู้ ดังนี้

ข้อที่ 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.8 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.2 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 2 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาสินค้าภายในตำบลให้เป็นสินค้าส่งออก ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.1 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้หมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.3 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ข้อที่ 4 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมประชาชนในหมู่บ้านเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.7 ส่วนที่ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.3 (ตอบว่า รู้ มากกว่า ไม่รู้)

ในภาพรวมประชาชนมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับ
ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ตอบว่า รู้ ทุกข้อ แสดงว่า ประชากรมีความรู้พื้นฐานการทำแผนยุทธศาสตร์ด้าน
เศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

4.4 การทดสอบสมมติฐาน

การทำวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้เพื่อนำมาทำการทดสอบด้วยสถิติ t-test, F-test และ one way ANOVA ซึ่งมีการทดสอบดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ไม่แตกต่างกัน

H_1 = เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยจำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	129	73.13	5.502	3.410	.066
หญิง	111	73.07	4.240		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกจำแนกตามอายุ

อายุ	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
18-30 ปี	40	70.85	5.299	6.450	.000*
31-40 ปี	48	72.63	3.688		
41-50 ปี	43	73.70	3.391		
51-60 ปี	64	75.25	4.216		
61 ปีขึ้นไป	45	72.00	6.633		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 การศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = การศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = การศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ประถมศึกษา	166	72.70	5.052	2.416	.091
มัธยมศึกษาตอนต้น,ตอนปลาย/ปวช.	53	73.57	4.889		
อนุปริญญา/ปวส., ปริญญาตรีขึ้นไป	22	75.00	3.817		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
เกษตรกร	35	75.34	4.734	3.979	.009*
รับจ้างทั่วไป	95	72.11	4.030		
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	45	73.60	3.499		
รับราชการ, อื่น ๆ	65	73.02	6.547		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = รายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ไม่แตกต่างกัน

H_1 = รายได้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยจำแนกตามรายได้

รายได้	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ต่ำกว่า 5,000 บาท	142	72.60	5.330	2.904	.057
5,001 – 10,000 บาท	72	73.40	4.044		
มากกว่า 10,000 บาท	26	75.04	4.669		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 6 สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
โสด	38	73.34	4.884	1.402	.248
สมรส	166	73.33	4.517		
หย่า/ร้าง และอื่นๆ	36	71.83	6.622		

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 7 ความรู้ด้านสร้างพื้นฐานที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = ความรู้ด้านสร้างพื้นฐานและการวางผังเมืองที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ไม่แตกต่างกัน

H_1 = ความรู้ด้านสร้างพื้นฐานและการวางผังเมืองที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เชิงคอยจำแนกตามความรู้ของประชาชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ความรู้	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
รู้	106	19.57	0.769	54.821	.000*
ไม่รู้	134	73.24	4.891		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ในด้าน โครงสร้างพื้นฐานต่างกันมีความรู้ใน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 8 ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ (Statistical Hypothesis) ได้ดังนี้

H_0 = ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ไม่แตกต่างกัน

H_1 = ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน มีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอกจำแนกตามความรู้ในด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล

ความรู้	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
รู้	106	39.67	1.144	6.656	.010*
ไม่รู้	134	39.00	2.471		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ในด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การเกษตร หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลต่างมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามเปิด (open-ended question) เพื่อให้ประชาชนได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคที่ประสบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Manual Tabulation ซึ่งผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

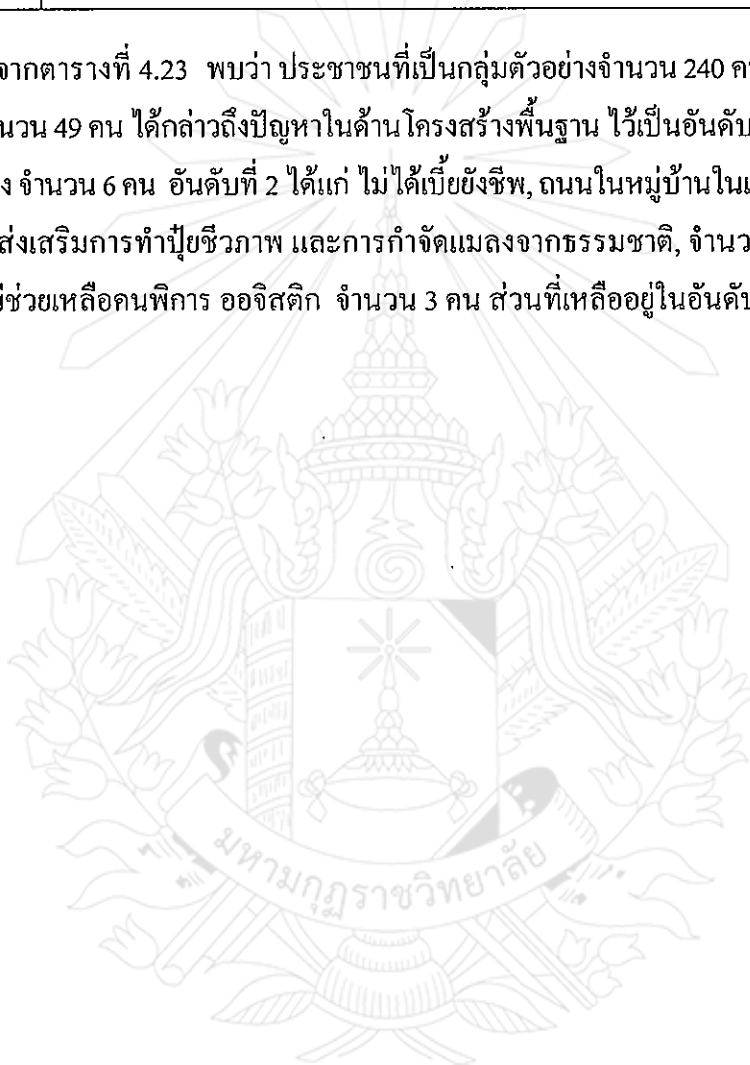
ตารางที่ 4.23 ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

อันดับที่	ปัญหา	จำนวน
1	ไฟฟ้า ไฟกิ่ง มีไม้ทัวถึง	6
2	ไม่ได้เบียดขีพ	5
2	ถนนในหมู่บ้าน ในเขตหมู่บ้าน ไม่ดีทุกซอย	5
2	ไม่มีการส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ และการกำจัดแมลงจากธรรมชาติ	5
3	ไม่ช่วยเหลือคนพิการ ออจิสติก	3
4	ปัญหาผู้สูงอายุไม่มีงานอดิเรกทำเพื่อเสริมรายได้	2
5	ไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์บ่อย ๆ จากเสียงตามสายในหมู่บ้าน	2
6	ปัญหาการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน	2
7	ปัญหาเด็กไม่มีสนามกีฬา	2
8	ปัญหาการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดประจำหมู่บ้าน	2
9	ปัญหาการทำเกษตรแบบปลอดพิษและยาฆ่าแมลง	2
10	ปัญหาอยากจะทำน้ำแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์(หมู)จากฟาร์มมาเป็นเชื้อเพลิงในครัวเรือน	2
11	ปัญหาเหม็นขี้หมู	1
12	เหม็นขยะ	1
13	ผู้พิการทางหูอยากได้เครื่องช่วยฟังได้ยีน	1
14	ปัญหาพ่อระบายนำตามถนนในหมู่บ้านเต็ม	1
15	ไม่มีน้ำประปาหมู่บ้าน	1
16	ปัญหาการช่วยเหลือผู้ไม่มีงานทำ	1
17	ตลาดอยู่ไกลหมู่บ้าน	1
18	อบต.ทำงานไม่เข้มแข็ง	1

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

อันดับที่	ปัญหา	จำนวน
19	กิจการของ อบต. ทำงานไม่เต็มความสามารถ	1
20	ไม่ช่วยเหลือคนทำไร่นา	1
21	ไม่มีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 100 %	1

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้มีจำนวน 49 คน ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไว้เป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ ไฟฟ้า ไฟกิ่ง มีไม้ท้าวถึง จำนวน 6 คน อันดับที่ 2 ได้แก่ ไม่ได้เบี่ยังชีพ, ถนนในหมู่บ้านในเขตหมู่บ้านไม่ดีทุกซอย, ไม่มีการส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ และการกำจัดแมลงจากธรรมชาติ, จำนวน 5 คน และอันดับที่ 3 ได้แก่ ไม่ช่วยเหลือคนพิการ ออจิสติก จำนวน 3 คน ส่วนที่เหลืออยู่ในอันดับรอง ๆ ลงมา

ตารางที่ 4.24 แนวทางแก้ไขด้านโครงสร้างพื้นฐาน

อันดับที่	แนวทางแก้ไข	จำนวน
1	น่าจะทำท่อระบายน้ำให้มากขึ้น	7
2	อยากให้แก้ปัญหายยะตามข้างถนน	6
3	ปรับปรุงให้มีไฟฟ้ากึ่งมากขึ้น	4
4	ขอให้ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิล	3
5	ไม่ควรเลี้ยงหมูในหมู่บ้าน	3
6	ขอมาทำตลาดในหมู่บ้าน	2
7	ขอให้ทางสมาชิก อบต.ของหมู่บ้านช่วยกันทำงานให้ตรงจุดและสม่ำเสมอ	2
8	จัดเจ้าหน้าที่วิทยากรอบรมการทำอาชีพเสริมบ่อย ๆ	2
9	ทำสาธารณะประโยชน์ให้ดียิ่งขึ้น	1
10	ขอให้ทำสนามกีฬา	1
11	ขอให้ทำบ่อบาดาล	1
12	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบต.ให้มากขึ้น	1

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ได้ตอบแบบสอบถาม
 ชื่อนี้มีจำนวน 33 คน ได้กล่าวถึงแนวทางแก้ไขในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ไว้เป็นอันดับที่ 1 ได้แก่
 น่าจะทำท่อระบายน้ำให้มากขึ้น จำนวน 7 คน อันดับที่ 2 ได้แก่ อยากให้แก้ปัญหายยะตามข้างถนน
 จำนวน 6 คน และอันดับที่ 3 ได้แก่ ปรับปรุงให้มีไฟฟ้ากึ่งมากขึ้น จำนวน 4 คน ส่วนที่เหลืออยู่ใน
 อันดับรอง ๆ ลงมา

ตารางที่ 4.25 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

อันดับที่	ปัญหา	จำนวน
1	ไม่มีเงินงบประมาณมาสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมครัวเรือน	6
2	ปัญหาไม่ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ	5
3	ทำร้านค้าชุมชนภายในหมู่บ้านมีน้อย	4
4	ตลาดอยู่ไกลหมู่บ้าน	2
5	ปัญหาไม่มีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาลงทุน	2
6	ไม่มีแหล่งน้ำทำเกษตร	1
7	ปัญหาการปลูกผักสวนครัวมีฝุ่นเกาะมากเกินไป	1
8	ไม่มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือนเพื่อจะได้มีงานทำ	1
9	ไม่มีตลาดที่แน่นอนจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร	1
10	อบต.ให้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ทั่วถึง บางคนฐานะดีกว่าได้เบี้ยยังชีพก่อนคนที่ยากจนกว่า	1
11	อบต.ไม่ช่วยเหลือคนพิการ	1
12	ไม่มีการฝึกอาชีพคนสูงอายุ	1
13	ไม่มีคนสอนกลุ่มหัตถกรรมจักสาน	1

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้มีจำนวน 27 คน ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านเศรษฐกิจ ไว้เป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ ไม่มีเงินงบประมาณมาสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมครัวเรือน จำนวน 6 คน อันดับที่ 2 ได้แก่ ปัญหาไม่ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 5 คน และอันดับที่ 3 ได้แก่ ทำร้านค้าชุมชนภายในหมู่บ้านมีน้อย จำนวน 4 คน ส่วนที่เหลืออยู่ในอันดับรอง ๆ ลงมา

ตารางที่ 4.26 แนวทางแก้ไขด้านเศรษฐกิจ

ลำดับที่	แนวทางแก้ไข	จำนวน
1	ต้องส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ	4
2	ควรส่งเสริมทำตลาดในหมู่บ้าน	3
3	ควรช่วยหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาลงทุน	2
4	ควรสร้างเก็บแหล่งน้ำทำเกษตร	1
5	ควรปรับมลภาวะในหมู่บ้านให้ปลอดภัย	1

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้มีจำนวน 25 คน ได้กล่าวถึงแนวทางแก้ไขในด้านเศรษฐกิจ ไว้เป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ ต้องส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 4 คน อันดับที่ 2 ได้แก่ ควรส่งเสริมทำตลาดในหมู่บ้าน จำนวน 3 คน และอันดับที่ 3 ได้แก่ ควรช่วยหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาลงทุน จำนวน 2 คน ส่วนที่เหลืออยู่ในอันดับรอง ๆ ลงมา

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาถึงความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนมีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกันมีผลต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติร้อยละ, \bar{X} , SD, t-test โดยตั้งนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ด้วยสถิติต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชน เป็นเพศชาย ร้อยละ 129 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 26.7 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 20

2) ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 68.8 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 39.6 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 59.2 รองลงมา มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 30 มีสถานภาพที่สมรส ร้อยละ 69.2

5.1.2 ปัจจัยสนับสนุน การรับรู้ข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของประชาชน

ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ในข้อที่ 1 อบต.มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 90.3 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 9.7) ข้อที่ 2 ท่านรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 95.9

(ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 4.1) ข้อที่ 3 ท่านเคยถามถึงการจัดทำแผนพัฒนาแผนพัฒนาของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 48.3 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 51.7) ข้อที่ 4 ท่านเคยเข้าร่วม ประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 36.7 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็น ร้อยละ 63.3) ข้อที่ 5 ท่านได้รับเอกสารเผยแพร่ข้อมูลการบริหารงานประจำปี ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 59.7 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 40.3) ข้อที่ 6 ท่านเคยได้รับทราบ/เห็นเกี่ยวกับ ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 45.8 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 54.2) ข้อที่ 7 อบต. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 69.2 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 30.8) ข้อที่ 8 ท่านเคยได้รับทราบหรือได้อ่านประกาศการใช้ แผนพัฒนาของ อบต. เชิงคอย ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 27.5 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 72.5) ข้อที่ 9 ท่านเคยเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ต้องการให้ประชาคมหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดส่งให้ อบต. ตอบว่า เคย คิดเป็นร้อยละ 22.1 (ตอบว่า ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 77.9) ข้อที่ 10 ท่านเคยเข้าร่วม ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของ อบต. เชิงคอย ตอบว่า เคย มีร้อยละ 37.1 (ตอบว่า ไม่เคย มีร้อยละ 62.9)

สรุป ได้ว่า การรับรู้ข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอยคือน้อยกว่าไม่เคย

5.1.3 ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์การบริหารส่วน ตำบลเชิงคอย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ประชาชนมีความรู้ในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ในข้อที่ 1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 98.6 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 1.4) ข้อที่ 2 ท่านได้รับความ สะดวกด้าน โครงสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 83.4 (ตอบว่า ไม่รู้ คิด เป็นร้อยละ 16.6) ข้อที่ 3 โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ถนน ไฟฟ้า ประปา ลำเหมือง ตอบว่า รู้ คิด เป็นร้อยละ 95.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1) ข้อที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการดำเนิน โครงสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 66.2 (ตอบว่า ไม่ รู้ คิดเป็นร้อยละ 33.8) ข้อที่ 5 ท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม โครงการ/กิจกรรมที่เสนอให้แก่คณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 77.2 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 22.8) ข้อที่ 6 ท่านจะได้รับความช่วยเหลือ กรณีจำเป็นเร่งด่วนจาก องค์การบริหารส่วนตำบล ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 91.7 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 8.3) ข้อที่ 7 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้แก่หมู่บ้านทุกปี ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.2 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.8) ข้อที่ 8 องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ

2.1) ข้อที่ 9 องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 75.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 9.7) ข้อที่ 10 ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบำรุงรักษาแม่น้ำ ลำธาร แหล่งน้ำ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 94.5 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 24.1)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

5.1.4 ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

1) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 1 คือ เกี่ยวกับการค้า การลงทุน ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 99.3 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 0.7) ข้อที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพในหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1) ข้อที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน มีสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายในนามของหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1) ข้อที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจากการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนตามความสามารถและเหมาะสม ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1) ข้อที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลได้เผยแพร่เป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุนและแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.1)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

2) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 2 คือ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่กลุ่มที่มีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผลผลิตของชาวบ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทันสมัย ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4) ข้อที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลเชิงดอย ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 94.2 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 5.8) ข้อที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหมู่บ้านของท่านเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 83.4 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 16.6)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

3) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 3 คือ เกี่ยวกับการอุตสาหกรรม ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาส่งเสริมด้านการเกษตร การค้า อุตสาหกรรม หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกปี ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 83.4 (ตอบว่า ไม่รู้ คิด

เป็นร้อยละ 16.6) ข้อที่ 2 ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 83.4 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 16.6)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

4) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 4 คือ เกี่ยวกับการเกษตร ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแหล่งจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4) ข้อที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่เกี่ยวกับศูนย์เกษตรอินทรีย์ของหมู่บ้านเป็น สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบล ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.4) ข้อที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรและปศุสัตว์ ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.9 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.1) ข้อที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 100.0 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 0.0)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการเกษตร ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

5) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 5 คือ เกี่ยวกับการลดกรรม ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมหมู่บ้านท่านเป็นศูนย์เรียนรู้และการเกษตร ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.2 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.8) ข้อที่ 2 อบต. ส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.2 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.8)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการลดกรรม ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

6) ประชาชนมีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ข้อที่ 6 คือ เกี่ยวกับการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ในข้อที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 95.8 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 4.2) ข้อที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาสินค้าภายในตำบลให้เป็นสินค้าส่งออก ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 97.1 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 2.9) ข้อที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้หมู่บ้าน ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.7 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.3) ข้อที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมประชาชนในหมู่บ้านเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร ตอบว่า รู้ คิดเป็นร้อยละ 96.7 (ตอบว่า ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 3.3)

สรุป ได้ว่า ความรู้ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ตอบว่า รู้ ทุกข้อ

5.1.5 การทดสอบสมมติฐาน

1) จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test แล้วพบว่า เพศ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ไม่มีความแตกต่างกับระดับความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของประชาชน

สรุปได้ว่า เพศ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2) จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test แล้วพบว่า อายุและอาชีพมีความแตกต่างกับระดับความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า อายุและอาชีพ มีผลต่อความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3) จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test แล้วพบว่า ความรู้ในด้านโครงสร้างพื้นฐานของประชาชน มีความแตกต่างกับระดับความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า ความรู้ในด้านโครงสร้างพื้นฐานของประชาชน มีผลต่อระดับความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

4) จากการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test แล้วพบว่า มีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เกี่ยวกับการค้า การลงทุน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เกี่ยวกับอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการเกษตร เกี่ยวกับหัตถกรรม เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล มีความแตกต่างกับระดับความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า มีความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เกี่ยวกับการค้า การลงทุน เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เกี่ยวกับอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการเกษตร เกี่ยวกับหัตถกรรม เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลมีผลต่อระดับความรู้การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

5.1.6 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1) ประชาชนได้เสนอปัญหาที่ประสบ ที่เป็นอันดับ 1 ได้แก่ ไฟฟ้า ไฟกิ่ง มีไม่ทั่วถึง จำนวน 6 คน และอันดับ 2 ได้แก่ ไม่ได้เบียดบังชีพ, ถนนในหมู่บ้าน ในเขตหมู่บ้าน ไม่ได้ทุกซอย, ไม่มีการส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ และการกำจัดแมลงจากธรรมชาติ, จำนวน 5 คน ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ ไม่ช่วยเหลือคนพิการ ออจิสติก จำนวน 3 คน

1.2) ประชาชนได้เสนอแนวทางแก้ไข ที่เป็นอันดับ 1 ได้แก่ น่าจะทำท่อระบายน้ำให้มากขึ้น จำนวน 7 คน และอันดับ 2 ได้แก่ อยากรให้แก้ปัญหายยะตามข้างถนน จำนวน 6 คน ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ ปรับปรุงให้มีไฟฟ้ากิ่งมากขึ้น จำนวน 4 คน

2) ด้านความรู้ในด้านเศรษฐกิจ

2.1) ประชาชนได้เสนอปัญหาที่ประสบ ที่เป็นอันดับ 1 ได้แก่ ไม่มีเงินงบประมาณสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมครัวเรือน จำนวน 6 คน และอันดับ 2 ได้แก่ ปัญหาไม่ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 5 คน ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ ทำร้านค้าชุมชนภายในหมู่บ้านมีน้อย จำนวน 4 คน

2.2) ประชาชนได้เสนอแนวทางแก้ไข ที่เป็นอันดับ 1 ได้แก่ ต้องส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 4 คน และอันดับ 2 ได้แก่ ควรส่งเสริมทำตลาดในหมู่บ้าน จำนวน 3 คน ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ ควรช่วยหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาลงทุน จำนวน 2 คน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องนี้ มีข้อค้นพบ (Fact Findings) ที่มีความสำคัญ และมีคุณค่าทางวิชาการที่เห็นสมควรนำมาอภิปรายผลโดยใช้แนวคิดทฤษฎีผลงานวิจัย มีดังนี้

5.2.1 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตอบว่า เคย น้อยกว่า ไม่เคย ซึ่งมีรายละเอียด คือ รับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของอบต./อบต. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน มีจำนวน 230 คน ส่วนผู้ที่ตอบว่า ไม่เคย ได้แก่ อบต. ไม่มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงานจำนวน 187 คน อบต. ไม่มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน อบต. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันทาง อบต. ได้เร่งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้ที่ตอบว่า ไม่เคย อาจเป็นเพราะการวางแผนต่าง ๆ ประชาชนไม่กล้าเข้าไปก้าวก่าหน้าที อบต. หรือเป็นเพราะความเกรงใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัฒนา ชัยสวัสดิ์ ได้ศึกษาของ เรื่อง การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของ

เทศบาลนครเชียงใหม่ : กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2535-2540 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการ จัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2535-2540 ปรากฏการณ์ สำคัญที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่และปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการจัดทำงบประมาณเทศบาลนครเชียงใหม่ ทำให้ทราบถึงวิธีการและขั้นตอน การจัดทำ งบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2535-2540 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การจัดทำงบประมาณของเทศบาล ฝ่ายการเมืองและฝ่ายข้าราชการประจำมีกลยุทธ์อย่างไรในการ จัดงบประมาณ และทำให้มีแนวทางเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการลดความขัดแย้ง

5.2.2 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ตอบว่า รู้ ทั้ง 10 ข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะมีการประชาสัมพันธ์การทำแผนยุทธศาสตร์เป็นอย่างดี ดูได้จากปัจจัยสนับสนุนที่ ประชากรตอบว่า เคย เป็นจำนวนมาก คือ รับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต.หรือ อบต. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน เขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ทำให้ทราบถึงการบริหารงบประมาณของคณะกรรมการบริหารและ พนักงานส่วนตำบล เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณในการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมให้ตรงตามความต้องการของประชาชน และสอดคล้องงานวิจัยของ จีรวัจน์ วงศาโรจน์ เรื่องแนวทางการพัฒนาทีมงานเพื่อกำหนดนโยบายและแผนงานด้านสังคม กรณีศึกษา สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้ทราบเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคการ ทำงานเป็นทีมของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ ทราบถึงความรู้ความเข้าใจทัศนคติ และทักษะในการทำงานเป็นทีม

5.2.3 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการค้า การลงทุน ตอบว่า รู้ ทั้ง 5 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ องค์การ บริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายในนามของหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจากการส่งเสริม อาชีพให้ประชาชนตามความสามารถและเหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลได้เผยแพร่เป้าหมาย ในอนาคตเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุน และแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการสนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีการ ค้าขายมากขึ้น และได้รู้จักการลงทุนเพื่อการค้าและได้มาซึ่งรายได้และอาชีพในการดำรงชีวิต ประจำวันประชาชนจึงมีความรู้ในด้านนี้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน ไว้ว่า การพัฒนาบนฐานความรู้และสร้างนวัตกรรม และการค้าเสรี รวมทั้งการที่

สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้อย่างกว้างขวางด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จะช่วยเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทย ซึ่งปัจจุบันคุณภาพการศึกษายังก้าวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างเหมาะสม

5.2.4 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตอบว่า รู้ ทั้ง 3 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่กลุ่มที่มีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผลผลิตของชาวบ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทันสมัย องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลเชิงค้อย องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหมู่บ้านของท่านเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อประชาชนได้มีความรู้เรื่องการทำการลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้แล้วจึงนำมาซึ่งการพัฒนาทรัพยากรของหมู่บ้านให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยวให้บ้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน ไว้ว่า ใช้ศักยภาพจากฐานทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย ควบคู่กับเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งที่มีอยู่ในหลายพื้นที่ ภายใต้กระแสการอนุรักษ์และนิยมธรรมชาติ มาสร้างโอกาสการผลิตสินค้าและบริการเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ ซึ่งจะเป็นสินทรัพย์ทางปัญญาที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

5.2.5 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม ตอบว่า รู้ ทั้ง 2 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาส่งเสริมด้านการเกษตร การค้า อุตสาหกรรม หัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกปี ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้สนับสนุนด้านอื่น ๆ แล้ว ยังมองเห็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนของแต่ละบุคคลเพื่อนำมาเสริมให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน ไว้ว่า สามารถใช้จุดแข็งจากระบบเศรษฐกิจไทยที่มีฐานการพัฒนาที่หลากหลายทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ มีบรรยากาศการลงทุนและการแข่งขันที่ดี ร่วมกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า และบริการเป็นไปอย่างเสรี มากำหนดแนวทางปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ที่เน้นการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาทจากภายนอก มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีคุณภาพ แข่งขันได้ และกระจายการพัฒนาอย่างเป็นธรรม อีกทั้งยังใช้โอกาสจากกระแสผลิตภัณฑ์หลักกรรมาธิบาลและประชาธิปไตยในสังคมโลก ร่วมกับการใช้โอกาสที่ประชาชนตื่นตัวมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ และมีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐให้นำมาเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ความยั่งยืน

5.2.6 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการเกษตร ตอบว่า รู้ ทั้ง 4 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแหล่งจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรและ

ประชาสัมพันธฺ์ให้เกษตรกรทราบ องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่เกี่ยวกับศูนย์เกษตรอินทรีย์ของหมู่บ้านเป็น สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัด โครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรและปศุสัตว์ องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีความรู้ด้านการเกษตรมาเป็นเวลานานและเป็นอย่างดี จึงนำมาซึ่งการพัฒนาด้านการเกษตรตามที่รัฐบาลให้การสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิมล คชภักดี ไว้ว่า เพื่อการดำรงอยู่ของสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศวิทยาที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษยชาติ ทำให้เข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างสลับซับซ้อนและทราบวิธีการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างตรงจุด และเพื่อให้ทราบแนวความคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ความยั่งยืนที่แท้จริง

5.2.7 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับหัตถกรรมตอบว่า รู้ ทั้ง 2 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมหมู่บ้านท่านเป็นศูนย์เรียนรู้และการเกษตรอบต. ส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของประชาชนในหมู่บ้านจึงนำผู้เชี่ยวชาญเพราะด้านมาสอนเพื่อให้เกิดสินค้าแบบใหม่ ๆ เพื่อมาเริ่มรายได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน ไว้ว่า การพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศภายใต้ทรัพยากรภาครัฐที่มีอยู่จำกัด ซึ่งต้องฟื้นฟูเศรษฐกิจให้แข็งแกร่งมั่นคงและปรับฐานเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับรากหญ้าถึงระดับมหภาคให้สามารถขยายตัวต่อเนื่องไปในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ

5.2.8 ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล ตอบว่า รู้ ทั้ง 4 ข้อ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัด โครงการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาสินค้าภายในตำบลให้เป็นสินค้าส่งออก องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมประชาชนในหมู่บ้านเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า เนื่องจากชาวบ้านแต่ละคนมีการทำสินค้าของตนเองในหมู่บ้านอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว แต่เนื่องจากไม่มีตลาดรองรับจึงไม่ได้นำสินค้าออกสู่ตลาด องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการสนับสนุนให้มี OTOP ขึ้น เพื่อช่วยให้ประชาชนในหมู่บ้าน ได้นำสินค้าส่งขายนอกหมู่บ้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วงศกร ภูทอง และ อลงกต ศรีเสน ไว้ว่า ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มวัยตลอดชีวิต และสามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประชากรส่วนมาก ตอบว่า รู้ เพราะมีความรู้ในการจัดแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอก ร้อยละ 87.65 แต่ยังมีข้อเสนอแนะ อีกหลายประเด็น มีร้อยละ 12.35 ผู้วิจัย จึงขอเสนอแนะเป็นเชิงนโยบายว่า

1. อบต.ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนิน โครงสร้างพื้นฐานและการวางผังเมือง ให้ต่อเนื่องมากกว่านี้
2. อบต.ควรมีการส่งเสริมหมู่บ้านเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น โฮมสเตย์ หรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพราะมีพื้นที่เกษตรกรรมมากและมีเชิงคอกที่สวยงาม
3. อบต.ควรให้ความช่วยเหลือ กรณีจำเป็นเร่งด่วน ให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะ การเจ็บป่วยด้วยอุบัติเหตุ
4. อบต. ควรส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพราะมีทรัพยากรมากแต่ขาด การสนับสนุนทั้งทุนทรัพย์และวิทยาการที่มาอบรม
5. อบต. ควรสร้างเครือข่ายด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือนกับสถานที่อื่น ๆ เช่น บ้าน บ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตนมและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของ เชียงใหม่ และอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนงาน โครงการ
2. ศึกษาถึงความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์
3. ศึกษาเปรียบเทียบการทำแผนพัฒนา กับสถานที่อื่น ๆ
4. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะตำบลเชิงคอก อำเภอ คอกสะแกกั จังหวัดเชียงใหม่

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์
วิญญูชน จำกัด, 2548.
- จรัส สุวรรณมาลา. สถาปัตยกรรมและองค์การบริหารส่วนตำบล ศักยภาพและทางเลือกสู่อนาคต.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- จรรยา สุภาพ. หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการและคณะ. การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดและสภาตำบล. กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ, 2524.
- จามะรี เชียงทอง, ผศ.ดร.. สังคมวิทยาการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2549.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์เนศ พรินต์ติ้งเซ็นเตอร์, 2539.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2518.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. การเมืองการบริหารไทยภาวะของชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2533.
- ตระกูล มีชัย. การกระจายอำนาจ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุกุมและบุตรจำกัด, 2538.
- เบญจา สวัสดิโอ. “ภาวะผู้นำของสตรีในจังหวัดเชียงใหม่”. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- ประมวล รุจนเสรี. การบริหารและการจัดการที่ดี Good Governance. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
รักษาดินแดน, 2542.
- ประหยัด หงส์ทองคำ. ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์, 2525.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์, 2546.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. ทบทวนการพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอส,
2524.
- _____ . “การจัดระบบและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น”. วารสารราชการฉบับรวมบทความทาง
วิชาการ. กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง, 2534.

- สนธยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533.
- วงศกร ภู่ทอง อลงกต ศรีเสน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, 2545.
- สนธยา พลศรี, ผศ.. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2545.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ดันอ้อ แกรมมี่ จำกัด, 2540.
- อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. 2523.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, รศ.. การจัดการและนิเทศสื่อการศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- ชนิษฐา กุมารสิทธิ์. “การนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ไปใช้ในการพัฒนาชนบทจังหวัด
ปราจีนบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัย
บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.
- นภคด นุญมา. “ปัญหาการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”.
วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- นรินทร์ หลวงเปา. “สตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบล
เมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2550.
- ปกรณ์ บูรณปกรณ์. “ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2538.
- พวงน้อย สัตโฆภาส. “ปัญหาและการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่”.
การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2538.
- วินัย ชาติทัต. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

ศรณรินทร์ สันติสุขคง. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาตำบลของคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าตะเกียบ อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยฉะเชิงเทรา, 2547.

สุชาติ แสงวไสยสุข. มาตรการในการพัฒนาท้องถิ่นตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.

อำนวยการ ปรารถตจวิทยา. “บทบาทหน้าที่ของสภาตำบลต่อโครงการสร้างชนบท ศึกษาเฉพาะตำบลศรีมหาโพธิ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

เอกรัฐ พัฒนสมบัติ, พ.ต.ท. “แบบแผนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในจังหวัดพะเยา”. การค้นคว้าอิสระ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.

3) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ประหยัด หงส์ทองคำ. แผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น. นโยบายและแผน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สิงหาคม. 2548, (อัดสำเนา).

_____. สมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่น : บทบาทของเทศบาลและสุขาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการวางแผนการกระจายอำนาจการพัฒนาลูกท้องถิ่น. 2524, (อัดสำเนา).

วิญญู อังคนารักษ์. “แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น”. เอกสารประกอบการบรรยาย ฉบับพิมพ์โรเนียว. 2519, (อัดสำเนา).

องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย. “แผนพัฒนาสามปี ประจำปี 2550-2552”. งานวิเคราะห์นโยบายและแผนสำนักปลัด อบต.เชิงคอย อำเภอคอยสะแกต จังหวัดเชียงใหม่. 2550, (อัดสำเนา).

๙

๙

๙

๙

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

มหาจุฬาราชวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. พระครูปลัดจิตติชัย จิตติขโย

การศึกษา น.ธ.เอก ศน.บ.(ปรัชญา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

2. ผศ. เปียน วันทนียตระกูล

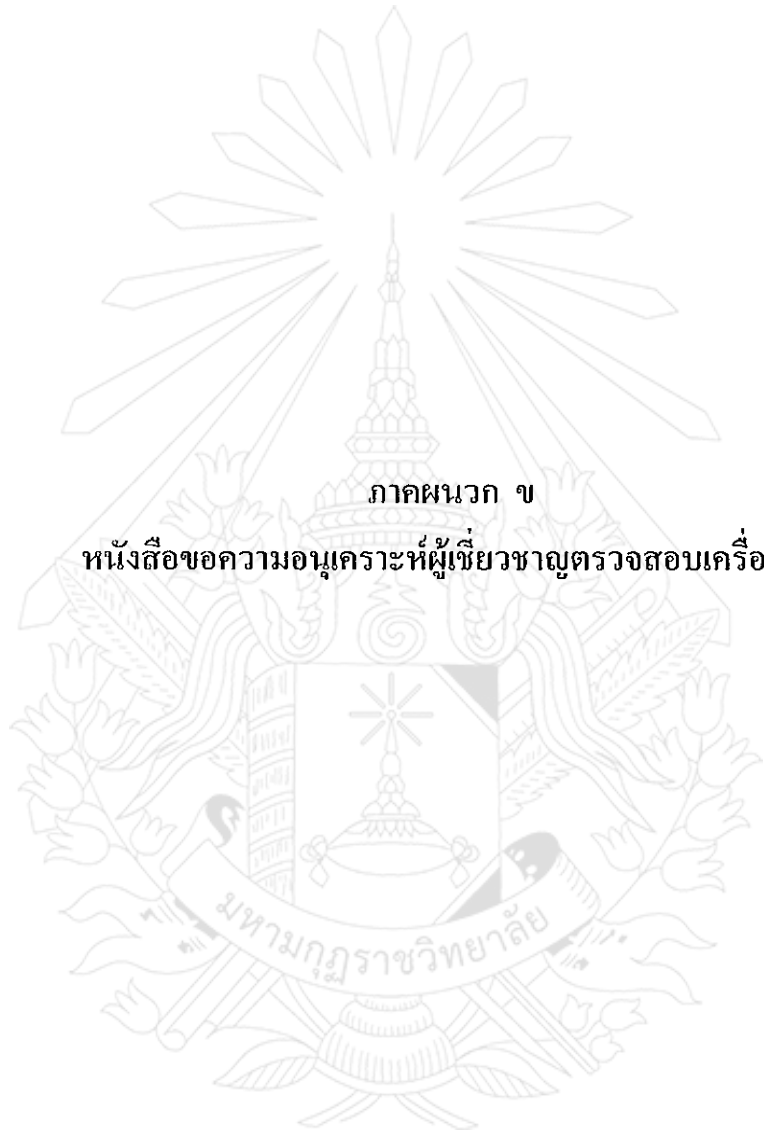
การศึกษา น.ธ.เอก, ศศ.บ., กศ.ม.(บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

3. นายสมบุญ ทาป็น

การศึกษา ปริญญาโท (การเมืองและการปกครอง)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตำแหน่งปัจจุบัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม
จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(1.9)/553

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชัย

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา ขอรับรองว่า นางจินตนา รัตนโชติกุล เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224067 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา

นักศึกษาผู้ที่มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบล เริงดอย อำเภอดอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิริศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำนานา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(1.9)/554

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

เรื่อง ขออนุมัติขอแนะนำเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์เขียน วันทนียตระกูล

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางจินตนา รัตนโชติกุล เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224057 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางานด้านการบริหารส่วนตำบล เขียงดอย อำเภอดอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิรัตน์ สุเมธ)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ที่ ศท 6013(1.9)/863

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
 ๑๐๓ วิทยาลัยสงฆ์วิทยาเขตลพบุรี ตำบลพนาสิงห์
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
 โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๓-๖๖๖๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๑-๕๓๕๑
 www.lanna.mju.ac.th

20 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นผู้อยู่ชำนัญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายสมบุญ ทาป็น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา

ศูนย์การศึกษาดนตรีวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นางจินตนา รัตนโชติกุล เป็น
 นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 491224067 สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
 เรื่อง ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด
 จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง
 อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาดนตรีวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือ
 ในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิฑิต์ สุเมธี)

เลขาธิการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาดนตรีวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 60:3(1.9)/918

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๑๓ รัชมังคลาภิเษกมหาวิทยาลัย ลำปางพะเยา
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๐๐
โทรศัพท์ ๐-๕๓๕๓-๑๑๑๑ โทรสาร ๐-๕๓๕๓-๑๑๑๑
www.mab.ac.th

12 ธันวาคม 2550

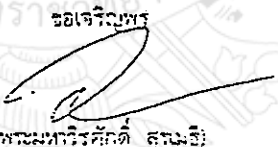
เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลเวียงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ด้วยนางจินตนา รัตนโชติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำปาง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองศการบริหารส่วนตำบลเวียงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสวง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางจินตนา รัตนโชติกุล ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนขอแจ้งที่จากรวม ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออภัยเป็นอย่างสูง โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิริศศักดิ์ สุนานธิ)

เลขาธิการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

๙

๙

๙

๙

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการกำกับการบริหารส่วนตำบล :
กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ขอได้โปรดตอบคำถามให้ได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและผลที่ได้จากการวิจัยจะใช้เพื่อประโยชน์ต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการกำกับการบริหารส่วนตำบลเชิงคอย

ตอนที่ 3 ความรู้ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารองการกำกับการบริหารส่วนตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. ด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบคำถามจากการวิจัยด้วยดี และขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

นางจินตนา รัตนโชติกุล

นักศึกษาปริญญาโทสาขารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ลงใน ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. ระหว่าง 18-30 ปี 2. ระหว่าง 31-40 ปี
 3. ระหว่าง 41-50 ปี 4. ระหว่าง 51-61 ปี
 4. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย 4. อนุปริญญา / ปวส.
 5. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

1. เกษตรกร 2. รับจ้างทั่วไป
 3. ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว 4. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท 2. ระหว่าง 5,001-10,000 บาท
 3. ระหว่าง 10,001-15,000 บาท 4. 15,001 บาท ขึ้นไป

6. สถานภาพสมรส

1. โสด 2. หย่า/ร้าง
 3. สมรส 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ปัจจัยสนับสนุนเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ความรู้การ
จัดทำแผนทำแผนยุทธศาสตร์

ข้อ	ข้อความ	เคย	ไม่เคย
1	อบต. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติงาน		
2	ท่านรับรู้ข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ของ อบต.		
3	ท่านเคยถามถึงการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต.		
4	ท่านเคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต.		
5	ท่านได้รับเอกสารเผยแพร่ข้อมูลการบริหารงานประจำปีของ อบต.เชิงคอย		
6	ท่านเคยได้รับทราบ/เห็นเกี่ยวกับประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น		
7	อบต. ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
8	ท่านเคยได้รับทราบหรือได้อ่านประกาศการใช้แผนพัฒนาของ อบต. เชิงคอย		
9	ท่านเคยเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ต้องการให้ประชาคมหมู่บ้าน เพื่อดำเนินการจัดส่งให้ อบต.เชิงคอย		
10	ท่านเคยเข้าร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานของ อบต.เชิงคอย		

ตอนที่ 3 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาใน
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และความรู้ด้านเศรษฐกิจ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้	
		รู้	ไม่รู้
	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน		
1	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน มีจำนวน 2 คน ใช่หรือไม่		
2	โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ถนน ไฟฟ้า ประปา ลำเหมือง		
3	องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงสร้างพื้นฐาน		
4	ท่านจะได้รับความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตามโครงการ/กิจกรรมที่เสนอให้แก่คณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน		
5	ท่านจะได้รับความช่วยเหลือ กรณีจำเป็นเร่งด่วนจากองค์การบริหารส่วนตำบล		
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานให้แก่หมู่บ้านทุกปี		
7	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน		
8	องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงสร้างพื้นฐาน		
9	ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบำรุงรักษาแม่น้ำ ลำธาร แหล่งน้ำ		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุน		
1	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน		
2	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ		
3	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายในนามของหมู่บ้าน		

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้	
		รู้	ไม่รู้
4	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจัดการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนตามความสามารถและเหมาะสม		
5	องค์การบริหารส่วนตำบลได้เผยแพร่เป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุน และแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว		
6	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่กลุ่มที่มีความสามารถเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผลผลิตของชาวบ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ทันสมัย		
7	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบลเชิงคอย		
8	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหมู่บ้านของท่านเป็นแหล่งท่องเที่ยว		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรม		
9	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาส่งเสริมด้านการเกษตรการค้า อุตสาหกรรม หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกปี		
10	ท่านรู้หรือไม่ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือน		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุนเกี่ยวกับการเกษตร		
11	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาแหล่งจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรและมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ		
12	องค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่เกี่ยวกับศูนย์เกษตรอินทรีย์ของหมู่บ้านท่านเป็น สถานที่ท่องเที่ยวภายในตำบล		
13	องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรและปศุสัตว์		

ข้อ	ข้อความ	ระดับความรู้	
		ใช่	ไม่รู้
14	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ประชาชน		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุนเกี่ยวกับหัตถกรรม		
15	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมหมู่บ้านท่านเป็นศูนย์เรียนรู้และการเกษตร		
16	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น		
	ความรู้ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการค้า การลงทุนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล		
17	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดโครงการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของหมู่บ้านเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน		
18	องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการพัฒนาสินค้าภายในตำบลให้เป็นสินค้าส่งออก		
19	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้หมู่บ้าน		
20	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมประชาชนในหมู่บ้านเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร		

**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขความรู้ของประชาชนในการจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนตำบลเชิงดอย**

4.1 ด้านความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.1 ปัญหา.....

.....

1.2 แนวทางแก้ไข.....

.....

4.2 ความรู้ในด้านเศรษฐกิจ

1.1 ปัญหา.....

.....

1.2 แนวทางแก้ไข.....

.....

4.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1.1 ปัญหา.....

.....

1.2 แนวทางแก้ไข.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

จินตนา รัตนโชติกุล

ผู้ทำวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล : นางจินตนา รัตนโชติกุล
วัน เดือน ปี เกิด : วันที่ 30 สิงหาคม 2511
ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 104 หมู่ที่ 2 ตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะแกckett จังหวัด
เชียงราย

การศึกษา

พ.ศ. 2534 : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ตำแหน่ง/สถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ. 2537 : เจ้าพนักงานปกครอง 5 สังกัดสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

